

VISIT...

LANZAROTE
Caliente.COM

Kurs i Svenska

Linguaphone Group
Liongate Enterprise Park
80 Morden Road
Mitcham CR4 4PH
United Kingdom

© MCMLXXVII LG & DE Limited, London

All rights reserved. No part of this publication, or related recorded material, may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior permission of the Linguaphone Group.

Transferred to digital printing 2004

LSN GSW11P1Ø

Printed and bound by
The Berforts Group www.berforts.com

**Denna svenska kurs
är författad av:**

Karin Henriksson, lärare vid Stockholms Universitet,
Linköpings Universitet och Kursverksamheten vid
Stockholms Universitet; föreläsare vid Lärarhögskolan
i Linköping, och
Roger Nyborg, lärare vid Kursverksamheten vid
Stockholms Universitet; föreläsare vid Lärarhögskolan
i Linköping.

**Inspelad i Stockholm i
Sveriges Radios studio-
lokaler av följande:**

Bo Berndtson
Malin Ahlström
Bertil Allander
Björn Berndtson
Sixten Grönros
Barbro Hellberg

Lars Hemmingsson
Carola Kilström
Ing. Margaret Lackne
Niklas Lindblad
Alicia Lundberg

Under ledning av:

Bo Berndtson

**Fonetikdelen är skriven
och inspelad av:**

Jan Jonasson, fil. kand., assistent vid avdelningen för
fonetik, Institutionen för Lingvistik, Stockholms
Universitet.

Illustrerad av:

Olle Roos

Materialet har prövats och utvärderats vid
Kursverksamheten vid Stockholms Universitet
och därefter reviderats.

OBS!

Priser och situationer i denna kurs, som gällde vid
den tidpunkt den skrevs, avspeglar inte alltid
dagens värden och förhållanden.

The Linguaphone Academic Advisory Committee

Chairman: **Professor the Lord Quirk**, D.Litt., FBA, (Randolph Quirk) Member (Independent), House of Lords; Past President of the British Academy; sometime Vice-Chancellor, University of London; formerly Quain Professor of English, University College London; grammarian of the English Language; Hon. Fil. Dr (Lund, Uppsala); Hon. Doct. d'Univ. (Paris, Liège, Nijmegen); Hon. LL D (Reading); Hon. D.Litt. (Leicester, Salford, Newcastle, Durham, Glasgow, Bar Ilan, Southern California, Brunel); Hon. D.U. (Bath, Essex, Open); Hon. D.Sc. (Aston); Fellow of the Royal Belgian Academy of Sciences, of the Royal Swedish Academy, of the Finnish Academy of Sciences, and of the Academia Europaea.

Members: **Professor Ian T M Gow**, MA, Ph.D., Dip Jap, FIL(Hon.), FRSA, Director, Business School University of Nottingham, formerly Director, School of East Asian Studies, University of Sheffield; Member: Office of Science and Technology's Asia Pacific Advisory Group, UK-Japan 2000 Education Committee; formerly Director, Scottish Centre for Japanese Studies and Deputy Principal, University of Stirling.

Professor Nigel B R Reeves, OBE, MA, D.Phil., FIL, FRSA, CIEEx, Goethe Medaille of the Goethe Institute, Pro-Vice-Chancellor: External Relations and Professor of German and Head of the Department of Modern Languages, Aston University, Member of Board, Institute of Germanic Studies, University of London, Vice-President, Institute of Linguists.

Professor Albert Sonnenfeld, AM, Ph.D. (Princeton), Officier, Ordre des Palmes Académiques, Officier, Ordre des Arts et des Lettres, Marion Frances Chevalier Professor of French and Comparative Literature, and (from 1986 through 1998) Chairman, Department of French and Italian, University of Southern California; formerly Professor of French and Chairman, Department of Romance Languages and Literatures, Princeton University.

Emeritus Professor J C Wells, MA (Cantab), Ph.D. (London), FBA, Emeritus Professor of Phonetics at University College London.

Christine Wilding, BA, Chevalier dans l'Ordre des Palmes Académiques, former Director of the British Institute of Florence, former Director of the Association for Language Learning.

Innehåll

Presentation	1
Text 1	2
Text 5	6
Text 10	14
Text 15	21
Text 20	27
Text 25	37
Text 30	46
Text 35	59
Text 40	70
Text 45	76
Text 50	88
Text 55	98
Text 60	106
Text 65	118
Text 70	127
Text 75	138
Text 80	146
Text 85	155
Text 90	164
Text 96	178
Sånger	181
Svenska Ljud	182

1 Presentation

Ann Hej, jag heter Ann Bolin.
Jag är kontorist.
Jag är gift med Mats.
Jag är 25 (tjugofem) år.

Maria Hej, jag heter Maria Gran.
Jag är 23 (tjugotre) år.
Jag är ogift.

Mats Hej, jag heter Mats Bolin.
Jag är svetsare.
Jag är 30 (trettio) år.
Jag är gift med Ann.

Greta Goddag, jag heter Greta Olsson.
Jag är expedit.
Jag är 45 (fyrtiofem) år.
Jag är gift med Erik.

Erik Goddag, jag heter Erik Olsson.
Jag är ingenjör.
Jag är 45 (fyrtiofem) år.
Jag är gift med Greta.

Åke Hej, jag heter Åke Linder.
Jag är lärare.
Jag är 28 (tjugoåtta) år.

CD 1

2 Text ett (1)

3

1

Första texten

Vad heter du?

Mats & Ann.

Åke & Maria

En man Hej!

Mats Hej!

En man Vad heter du?

Mats Jag heter Mats.

En man Var bor du?

Mats Jag bor i Stockholm,
men jag kommer från Kalmar.

Ann Och jag heter Ann. Hej!

En man Hej! Var bor du?

Ann Jag bor också i Stockholm,
men jag är från Åmål.

En man Vad heter han?

Mats Han heter Åke.

En man Och vad heter hon?

Mats Hon heter Maria.

Stockholm, Kalmar och Åmål

2

Andra texten

Vem är det?

Erik & Greta.

Herr och fru Olsson har två barn.

Mats, Ann och Patrik

En man Vem är det?

Mats Det är herr Olsson.

En man Och vem är det?

Mats Det är fru Olsson.

En man Var bor de?

Mats De bor i Täby.

En man Har de barn?

Mats Ja, de har två barn — en pojke och en flicka.

En man Mats och Ann! Har ni barn?

Ann Ja, det har vi. Vi har en liten pojke, som heter Patrik.

En man Hur gammal är han?

Ann Han är sju år.

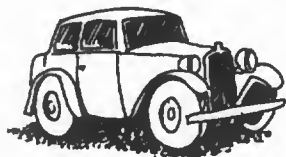
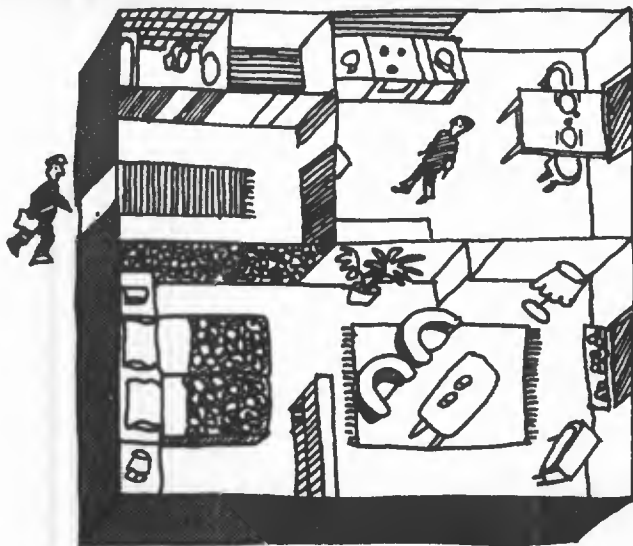
En man Bor ni i en villa?

Mats Nej, vi har en våning på tre rum.

3

Tredje texten

Åke och Maria

en gammal bil

Maria studerar.

En man Hej, Åke! Var bor du och Maria?

Åke Vi bor i en liten våning på Odengatan 8 (åtta) i Stockholm.

En man Har ni barn?

Åke Nej, det har vi inte.

En man Har ni bil?

Åke Ja, det har vi, men det är en gammal bil.

En man Varifrån är du? Är du från Stockholm?

Åke Nej, det är jag inte. Jag är född i Åmål, men Maria är från Stockholm.

En man Var arbetar du?

Åke Jag arbetar i en skola.

En man Och var arbetar Maria?

Åke Hon arbetar inte. Hon studerar.

CD 1

74 Text fyra (4)

15

4

Fjärde texten

Ann, Åkes syster

Åke är född i Åmål.

Ann är också född i Åmål.

Hon är Åkes syster.

Ann är gift med Mats.

De bor i Sollentuna, som ligger utanför Stockholm.

De har ett litet barn — en pojke, som heter Patrik.

De har en stor och trevlig våning på tre rum och kök.

Ann arbetar i Stockholm,

och Mats arbetar i Bromma,

en förort till Stockholm.

5

Femte texten

Ett telefonsamtal:
Mats ringer till Åke.

"Zorba" går på Grand.

- Åke Åke Linder.
Mats Hej Åke! Det är Mats. Hur mår du?
Åke Bara bra. Och du då?
Mats Jag mår också bra. Vad gör du?
Åke Jag sitter och läser.
Mats Vad läser du?
Åke Jag läser en bok, som heter "Natt i Rom".
Mats Är den bra?
Åke Jag vet inte, men den är intressant.
Mats Jaha. Vad gör Maria då?
Åke Hon ligger och lyssnar på radio.
Mats Du! Det går en bra film på Grand i kväll.
Åke Vad heter den?
Mats Den heter "Zorba".
Åke Är den rolig?
Mats Ja, det är den.
Och spännande och intressant också:
Kommer ni med?
Åke Nej, inte i kväll. Maria mår inte bra.

CD 1

Mats Jaså. Är hon mycket dålig?

Åke Nej, det är hon inte, men hon är lite trött.

Mats Då ringer jag i morgon.

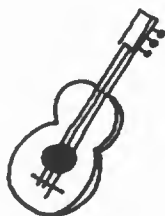
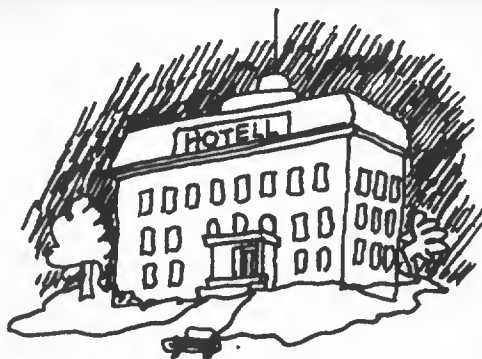
Åke Ja, gör det! Hejdå!

Mats Hej, hej!

6

Sjätte texten

Roger, musiker

en gitarr

Mats har en bror, som heter Roger.
 Roger bor i Nybro i Småland.
 Han är musiker och spelar gitarr i en liten orkester.
 Varje lördag och söndag spelar han
 på Nybros Stadshotell.
 Varje onsdag kväll åker han till Kalmar och spelar.
 På måndag och tisdag arbetar han
 som musiklärare i en skola i Nybro.
 Hans orkester övar varje torsdag.
 När är han ledig?
 Kanske någon fredag.
 Men ring inte!
 Han sover då.

Sjunde texten

Adam, Åkes vän

Åke har en vän, som heter Adam.

Adam är född i Polen

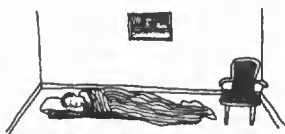
men bor nu i Tensta utanför Stockholm.

Han talar bra svenska.

Adam är inte gift, och han har ingen flickvän,
så han träffar Åke och Maria ofta.

De går på bio eller på restaurang
eller sitter i Åkes och Marias lägenhet
och pratar och dricker vin eller spelar kort.

Adam sover ofta hos Åke och Maria,
för han arbetar i Stockholms centrum,
och det går ingen buss till Tensta efter klockan tolv.

Adam sover.

8

Ättonde texten

Adam berättar.

—Hej! Jag heter Adam.
 Jag bor och arbetar här i Stockholm,
 men jag kommer från en liten stad i Polen.
 Jag tycker mycket om Stockholm,
 men jag har ingen bra bostad här.
 Jag hyr ett litet rum hos en gammal tant
 i en förort utanför centrum,
 och jag har ett stort problem:
 Hon tycker inte om,
 att jag röker och att jag spelar gitarr.
 Men det är ett billigt rum, så jag bor kvar.
 Ibland sover jag hos Åke och Maria.
 De bor i centrum, där jag arbetar.

Ett annat telefon-
samtal:

Ann talar med Maria.

en fotboll

Maria Maria Gran.

Ann Hej! Det är Ann.

Maria Hej Ann! Hur mår du?

Ann Bra. Och du då? Hur mår du idag?

Maria Jag mår ganska bra, men jag är lite trött.

Ann Jaha. Är Åke hemma?

Maria Ja, det är han, men han tittar på TV.

Ann Är det fotboll?

Maria Ja, det är det.

Ann Jaså. När slutar det?

Maria Jag vet inte. Klockan fem, tror jag.

Ett ögonblick! — Åke! När slutar det?

Åke Klockan sex.

Maria Nej Ann. Det slutar klockan sex.

Ann Kommer ni med på bio i kväll?

Maria Ja, det gör vi. När börjar det?

Ann Det börjar klockan sju.

Maria Då ses vi klockan halv sju utanför Grand.

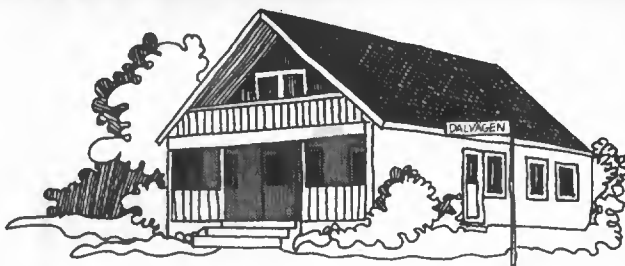
Ann Ja, det gör vi. Hej!

Maria Hejsan!

10

Tionde texten

Hos familjen Olsson

Herr och fru Olssons hus ligger i Täby.
 Det är en villa på fem rum och kök.
 Deras adress är Dalvägen 10 (tio).
 Deras pojke, som heter Johan, är femton år.
 Karin, deras flicka, är arton år.
 Johans rum är stort,
 men Karin har ett ganska litet rum,
 som hon tycker mycket om.
 Hennes katt sover också där.
 Familjens vardagsrum är stort och trevligt.
 Där sitter de och dricker kaffe och tittar på TV
 eller lyssnar på radio.
 Alla tycker om musik,
 och Johan spelar ofta gitarr.
 Hans syster spelar piano, men hon spelar inte så bra.
 Herr och fru Olsson spelar bara grammofon.

*Johans rum är stort, men Karin
 har ett ganska litet rum.*

11

Elfte texten

Marias morfar

en gammal grammofon

Marias morfar bor i Gamla Stan i Stockholm.
 Han är åttio år och bor ensam med en liten katt
 i en våning på två rum och kök.
 Han har ingen TV och ingen radio
 – bara en gammal grammofon,
 som han spelar på varje kväll.
 Han spelar trumpet också,
 men hans katt tycker inte om det,
 så han spelar bara varje torsdag.
 Då kommer Maria och hälsar på.
 De äter ärtsoppa och dricker varm punsch
 och diskuterar politik
 eller dansar till morfars grammofon.
 Varje tisdag kommer Marias mamma
 och städar morfars lägenhet.
 Hon handlar mat också
 och tvättar morfar och hans katt.
 Då skriker morfar!
 Men sedan skrattar han och bjuder på kaffe.

12

Tolfte texten

Fel nummer

Mats 210800 (två-ett, noll-åtta, noll-noll).

Rune Är det Mats?

Mats Ja, det är det.

Rune Ja, hej Mats. Det är Rune.

Mats Hej!

Rune Jo, jag undrar, om du kommer med på bio?

Det går en bra film på Rival.

Den heter "En kille och en tjej".

Mats Jag vet inte... Min fru mår inte så bra, och...

Rune Din fru?? Är du gift?

Mats Ja, det är jag, och min pojke är lite sjuk...

Rune Din pojke? Har du barn också?

Är det inte Mats Eriksson?

Mats Nej, det här är Mats Bolin.

Rune Å, ursäkta!

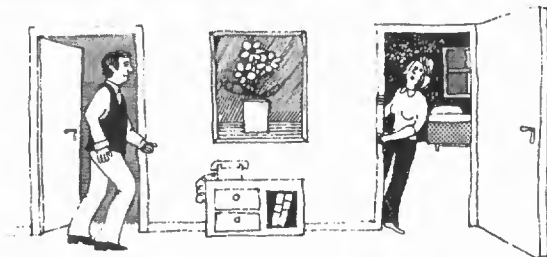
Mats För all del. Adjö!

Rune Adjö...

13

Trettonde texten

Var är min bok?

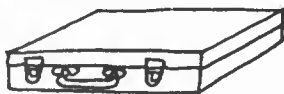
en lärobok i engelska

ett paraply

Herr Olsson Greta!
Fru Olsson Ja, vad är det?
Herr Olsson Var är du?
Fru Olsson Jag är i Johans rum.
Herr Olsson Jaha. Jag kommer.
(Herr Olsson går till Johans rum.)
Herr Olsson Jag hittar inte min bok.
Fru Olsson Vilken bok?
Herr Olsson Min lärobok i engelska.
Fru Olsson Jaså den! Titta i Karins rum!
 Jag tror, att den ligger där.
(Herr Olsson går till Karins rum.)
Herr Olsson Nej, den är inte här.
 Men här ligger mitt paraply! Greta!
 Varför ligger mitt paraply i Karins rum?
Fru Olsson Jag vet inte. Fråga Karin!
 Och skrik inte!

CD 2

en väska

Herr Olsson Jaja, men var är min bok?

Fru Olsson Titta under din säng! Eller i din väska.

Herr Olsson Javisst ja! Den är i min väska.

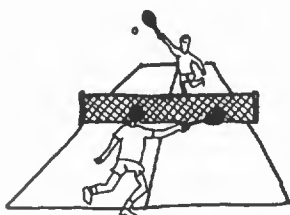
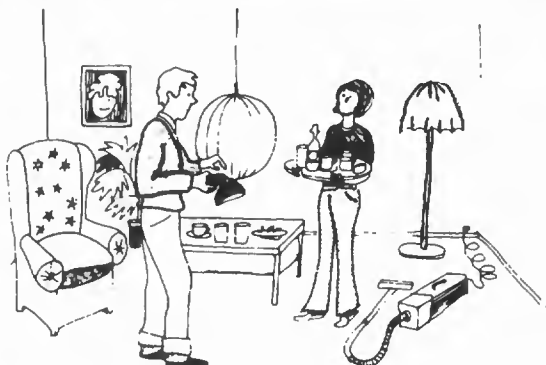
Nu kommer jag ihåg. Tack älskling!

Fru Olsson För all del.

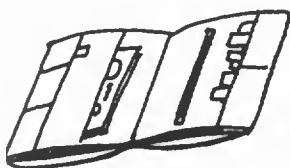
14

Fjortonde texten

Söndagsmorgon

tennis

en plånbok

Det är söndagsmorgon.

Åke och Maria städar efter en fest.

Åke Vems mössa är det här?

Maria Jag vet inte. Men jag tror, att det är Bosses.
Ring och fråga!

Åke Ja, jag ringer i kväll.

Jag vet, att han spelar tennis idag.

Maria Och vems paraply är det här?

Åke Det är Anns, tror jag.

Maria Titta, en plånbok! Vems är den?

Åke Den är ju min.

Maria Javisst ja! Den är ju tom!

Åke Titta här! Ett paraply till! Vems är det?

Maria Det är ju mitt!

Åke Ditt?

Maria Kommer du inte ihåg?

Det är ju min present från din mamma.

Åke Javisst ja!

CD 2

en penna

Maria Men vad har du under din säng? En gitarr?!

Åke Jaa. Det är Adams.

Han kommer och hämtar den i kväll.

Maria Här ligger en penna. Är den din eller min?

Åke Är den bra, är den min. Är den dålig,
är den din.

Maria Hrmf.

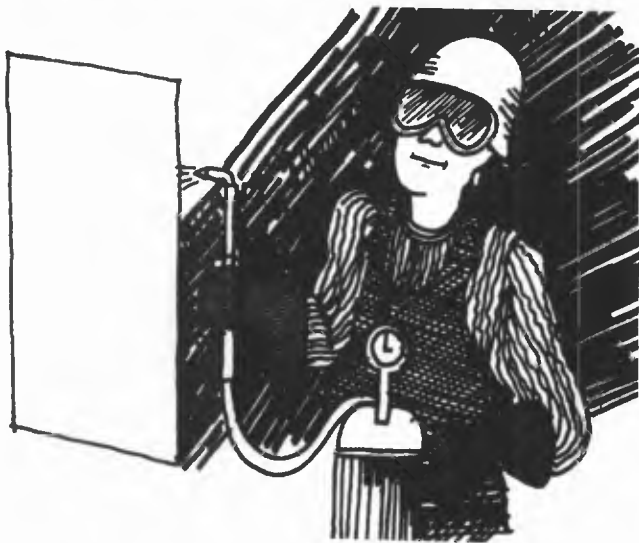
Åke Nu slutar vi. Jag är trött.

Maria Jag med. Du – vi väntar en månad
till nästa fest.

15

Femtonde texten

Familjen Bolin

Ann är sekreterare.

Ann åker bil.

Mats Bolin är trettio år.

Han är svetsare och arbetar på en stor fabrik, som ligger i Bromma, utanför Stockholm.

Han börjar klockan sju och slutar klockan halv fem.

Det är en lång arbetsdag, och han är trött, när han kommer hem från fabriken.

Hans fru Ann är tjugofem år och är sekreterare på ett kontor i Stockholm.

Hon arbetar mellan nio och fem.

Klockan tolv äter hon lunch

på en liten billig restaurang, som ligger nära kontoret.

Mats äter på fabriken.

Mats åker buss till och från arbetet, men Ann åker bil.

Hon lämnar Patrik, deras son,

på ett daghem på morgonen.

På kvällen köper hon mat i affären bredvid deras hus.

Sedan hämtar hon Patrik på daghemmet.

16

Sextonde texten

Samtal vid köksbordet

Det är tisdag kväll.

Mats och Ann äter middag i köket.

Deras pojke sover redan.

Ann Du Mats!

Mats Ja, vad är det?

Ann Kan du hämta Patrik i morgon?

Mats Varför det?

Ann Jag måste arbeta till klockan sex.

Vi har mycket att göra på kontoret.

Mats Ska jag köpa mat också?

Ann Nej, det behöver du inte.

Det kan jag göra på lunchen.

Mats Det är bra. Då kan vi äta före klockan sju.

Jag ska spela fotboll i morgon kväll.

Ann Du och din fotboll!

Mats Du och ditt arbete!

17

Sjuttonde texten

I tobaksaffären

en kvällstidning

cigaretter och tändstickor

- Herr Öman Goddag. Kan jag få låna telefonen?
 Expediten Ja, varsågod. Den står därborta i hörnet.
 Herr Öman Hur mycket kostar ett samtal?
 Expediten 35 (trettiofem) öre.
 (Herr Öman ringer men får inget svar.)
 Herr Öman Nej, det är ingen, som svarar.
 Jag får ringa senare.
 Expediten Tidningar?
 Herr Öman Ja, kan jag få en kvällstidning?
 Expediten Aftonbladet eller Expressen?
 Herr Öman Jag tar båda. — Och en veckotidning till min fru. Har ni Femina?
 Expediten Nej, den är slut.
 Men det kommer ett nytt nummer på måndag.
 Herr Öman Då tar jag Veckojournalen.
 Expediten Är det bra så?
 Herr Öman Nej, jag ska ha cigaretter också.
 Ett paket Bond. Och en ask tändstickor.
 Expediten Varsågod. Är det bra så?

CD 2

Herr Öman Ja tack. Hur mycket blir det?

Expediten Ett paket cigaretter – 6:25 (sex och tjugofem), tändstickor – 20 (tjugo) öre, och tre tidningar... 6 (sex) kronor. Det blir... 12:45 (tolv och fyrtiofem).

(Herr Öman lämnar femton kronor.)

Herr Öman Varsågod.

Expediten Tack så mycket. Och 2:55 (två och femtiofem) tillbaka.

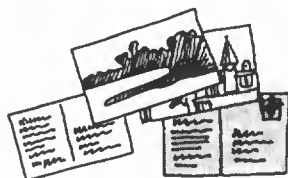
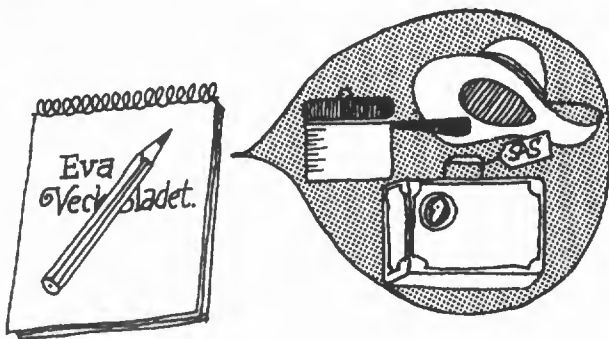
Herr Öman Tack och adjö.

Expediten Adjö.

18

Artonde texten

Eva, journalist

kort

Maria har en väninna, som heter Eva.
 Hon är journalist och arbetar på en veckotidning.
 Hon skriver om mat, kläder, resor och människor.
 Hon reser mycket
 och skickar alltid kort till Maria och Åke,
 när hon är utomlands.
 Maria har ett helt fotoalbum med vykort från
 Finland, England, Frankrike, Grekland, Österrike
 och många andra platser.
 Maria tänker ibland att Evas jobb är intressant,
 spännande och bra betalt.
 Och Maria tycker ju om att skriva.
 Så varför inte bli journalist?
 Men Eva säger:
 Vi journalister har så ojämna arbetstider,
 och det är alltid så mycket stress.
 Bli inte journalist!
 Jag är nästan gift med min tidning.
 Men du har ju Åke!

19

Nittonde texten

Erik Olsson

Erik Olsson är 45 (fyrtiofem) år.
 Han är ingenjör på fabriken, där Mats arbetar.
 Erik har tre stora intressen:
 mat, maskiner och fotboll.
 Mat får han hemma hos sin fru.
 Maskiner ritat han på sitt kontor.
 Och fotboll – ja, det spelar han inte,
 men han ser alla matcher på TV,
 när han är ledig,
 och han är lagledare i fabriken fotbollslag.
 Han träffar inte Mats i arbetet,
 eftersom Mats arbetar i verkstaden,
 men de träffas på fotbollsplanen varje onsdag,
 när laget spelar.
 Erik och hans fru Greta ska bjuda Mats och Ann
 på middag på fredag.

en fabrik

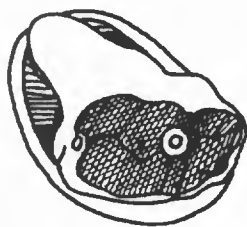
20

Tjugonde texten

Vad ska hon köpa?

grönsaker

kött

fisk

Det är fredag eftermiddag.
 Klockan är halv tre, och Greta Olsson slutar arbeta.
 Hon är expedit på ett varuhus i Stockholm
 och arbetar på deltid.
 Nu har hon bråttom.
 Mats och Ann kommer klockan halv sju,
 och hon måste köpa mat till middagen.
 Hon åker tunnelbana och tåg hem till Täby.
 Resan tar en halvtimme.
 Det är varmt på tåget, och Greta har ont i huvudet.
 Vad ska hon köpa?
 Hon har ingen mjölk hemma
 och inget smör och inga grönsaker.
 Och vad ska de ha till middag? Kött eller fisk?
 Hon stiger av tåget i Täby centrum
 och går till en affär, där hon brukar handla.

1 Text tjugooett (21)

2 **21**

Tjugoförsta texten

I snabbköpet

Greta tar en korg vid ingången och lägger alla varor i den: bröd och ost, ett halvt kilo smör, tre liter mjölk, några ägg och tomater och ett paket ris. Sedan går hon till köttdisken.

Expediten Goddag. Vad ska det vara idag?

Greta Jag vill ha något kött. Har ni biff?

Expediten Ja, det har vi.

Greta Vad kostar den?

Expediten Fyrtioåtta kronor kilot.

Greta Nej, det är för dyrt! Jag tar fläskkotletter i stället.

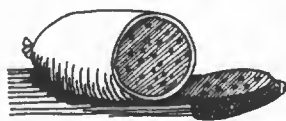
Expediten Ja tack. Hur många?

Greta Åtta stycken tack.

Expediten Jaha tack. En, två, tre, fyra, fem, sex, sju och åtta. Och något annat?

Greta Har ni någon god korv idag?

Expediten Ja, vi har en finsk korv. Den är mycket god och ganska billig.

korv

CD 3

Greta Kan jag få tre hekto?

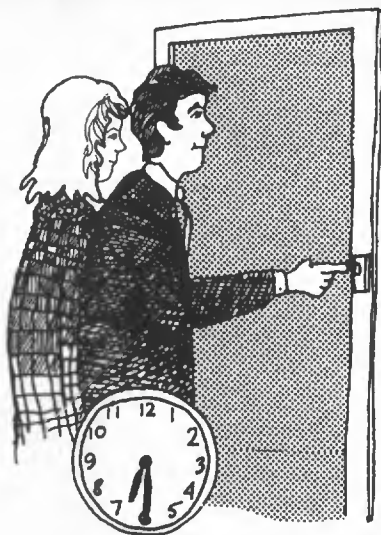
Expediten Tre hekto... Varsågod. Var det bra så?

Greta Ja tack. Det var bra så.

Greta går till kassan och betalar.

22

Tjugoandra texten

Middag hos familjen
Olsson

Klockan halv sju ringer Ann och Mats på dörren
hos familjen Olsson.

Erik Olsson öppnar.

Erik Nej men hej! Välkomna! — Stig in!

(De stiger in.)

Erik Och det här är din fru, förstår jag?

Mats Ja, det är Ann. Ann! Det här är alltså
ingenjör Olsson.

Erik Vi säger väl du? Jag heter Erik. Hej!

Ann Hej!

(Ann och Erik skakar hand.)

Mats Och var är din fru?

Erik Hon kommer strax. Vi kan gå in i
vardagsrummet så länge.

(De går in i vardagsrummet.)

Erik Vill ni ha något att dricka?

Ann Ja tack, gärna. Men min man kör,
så han vill nog bara ha juice. — Eller hur, Mats?

Mats Va? Ett litet glas öl kan jag väl ta?

Erik Ja, det tycker jag. Ni ska ju inte åka hem genast. — Men nu kommer min fru!

— Greta! Det här är Mats och hans fru Ann.

Greta Hej och välkomna! Maten är färdig. Varsågoda!

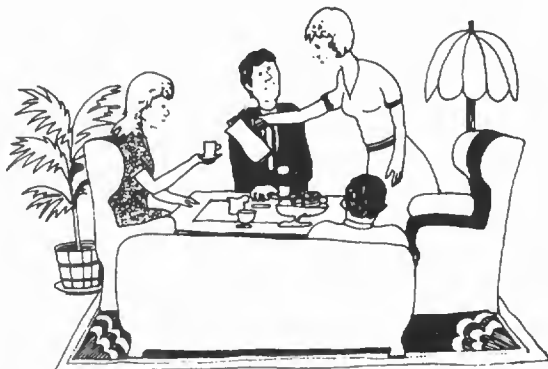
(De går in i matrummet och börjar äta.)

Mats Var är era barn i kväll?

Greta Vår dotter och hennes pojkvän är på bio, och vår son är hos en kamrat.

Erik Och var är er pojke?

Ann Han är hos vår granne.

Greta Hur gammal är han?

Ann Han är sju år, så han ska börja skolan i höst. Nu är han på ett daghem på dagarna.

Greta Ligger daghemmet nära ert hus?

Ann Ja, det ligger i vårt kvarter, och det är ju bra, för jag har bråttom på morgonen.

Greta Usch ja! Arbete och barn! Jag är glad att våra barn är stora nu.

Erik Mats! Ta en fläskkotlett till! Du ska ju spela en match i morgon.

Mats Ja tack, gärna.

Ann Mats! Tänk på din figur!

(De dricker kaffe efter middagen. Ann och Mats stannar till klockan tio.)

Mats Nej, nu måste vi gå! Klockan är mycket, och vår granne väntar säkert.

Ann Ja. Tack så mycket för en underbar middag! Du kan verkligen laga god mat, Greta.

Greta Tack ska du ha. Och välkomna tillbaka en annan gång!

Mats Ja, vi kommer gärna tillbaka. Och tack för maten!

Erik Hej och godnatt! Och Mats, vi ses på måndag!

Mats Ja, det gör vi. Hejdå!

Ann Hej!

23

Tjugotredje texten

Tack för senast!

Nästa dag ringer Ann till Greta
och tackar för senast.

Greta 21 37 92 (två-ett, tre-sju, nio-två).

Ann Är det hos Olssons?

Greta Ja.

Ann Är det Greta?

Greta Ja, det är det. Vem är det jag talar med?

Ann Det är Ann — Ann Bolin, Mats' fru.

Greta Hej Ann! Hur mår ni idag?

Ann Bara bra, tack. Och ni då?

Greta Jodå. Vi mår också bra — alla utom Johan.
Han har litet ont i magen,
men det är ingenting allvarligt.

Ann Jo, jag ringer för att tacka för senast.
Det var verkligen en god middag!

Greta Det var roligt att höra. Jag hoppas,
att ni kommer hit flera gånger.

CD 3

Ann Ja, gärna. Ni kan väl också komma hit och hälsa på?

Greta Ja, det gör vi gärna. Vi får väl se, när våra män har tid...

Din man spelar mycket fotboll, eller hur?

Ann Ja, det gör han. Han arbetar mycket med fackföreningen också.

Men på fredagar och lördagar är han hemma.

Greta Kanske någon fredag eller lördag då?

Ann Ja. Jag ringer, när jag vet, när Mats är hemma. Hälsa din man och dina barn!

Greta Ja, det ska jag göra. Och hälsa Mats! Hej!

Ann Hejdå.

24

Tjugofjärde texten

Marias matvanor

*Hon dricker en kopp kaffe
och ett glas juice.*

Maria är student.
Hon läser spanska på universitetet.
Hon läser länge på kvällarna
och stiger upp sent på morgnarna.
Därför har hon ganska dåliga matvanor.
När hon vaknar, dricker hon en kopp kaffe
och ett glas juice.
Ibland äter hon litet filmjolk och ett ägg
eller en smörgås med skinka.
Sedan tar hon tunnelbanan till universitetet.
Där har hon två eller fyra lektioner
alla dagar utom fredagar.
Klockan två äter hon lunch i matsalen,
men hon äter väldigt litet.
Hon bantar ofta som många unga flickor gör.
Ibland äter hon ingenting, bara ett äpple.
På kvällen går hon och Åke ofta ut och äter,
för de tycker inte om att laga mat.
Åke är alltid hungrig och äter gärna någon köträtt.

Maria är också hungrig men tar bara en omelett eller en sallad.

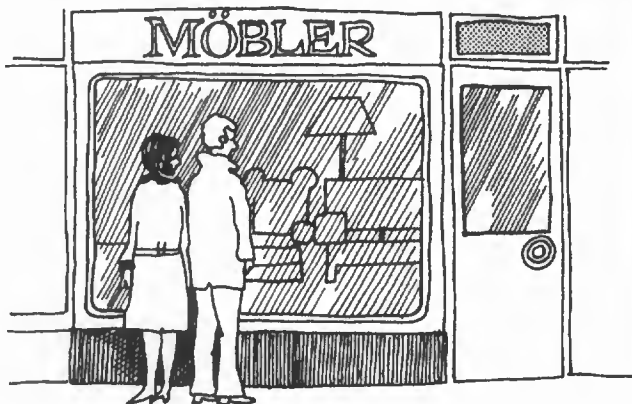
På natten, när Åke sover, smyger hon upp ur sängen och går ut i köket och tar ett glas mjölk och några stora smörgåsar.

— Varför går hon aldrig ner i vikt? Hon äter ju ingenting! undrar Åke.

25

Tjugofemte texten

I möbelaffären

Maria och Åke står utanför en möbelaffär.
De behöver en soffa och en ny säng,
och deras skrivbord är för litet.

Maria Den där soffan var snygg! Vad kostar den,
tror du?

Åke Den är säkert för dyr.
Men vi kan ju gå in och fråga.

(De går in i affären.)

Expediten Goddag.

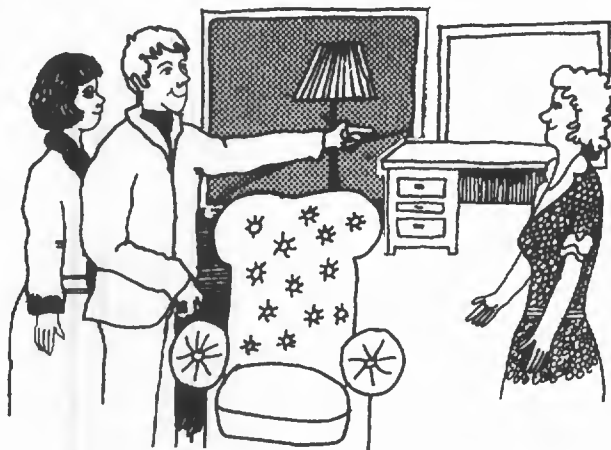
Åke Goddag. Vi undrar, hur mycket soffan
i fönstret kostar.

Expediten Den kostar tvåtusen kronor.
Men den här soffan kostar bara sjuhundra.
Det är en bekväm och praktisk soffa.

Maria Ja, men den är inte vacker.

(Maria pekar på en säng.)

Hur mycket kostar den där sängen?

Expediten Åttahundra. Den är bra.

Vi säljer mycket av den.

Åke Och det här skrivbordet?

Expediten Det kostar femhundrafemtio.

Det är stort, och jag tycker, att det är snyggt också.

Maria Ja, för all del.

Expediten Men det där skrivbordet då?

Det kostar bara trehundra.

Maria Ja, det är ju stort och bra.

Vi ska inte köpa något idag, men vi kommer tillbaka en annan dag.

Expediten Välkomna tillbaka.

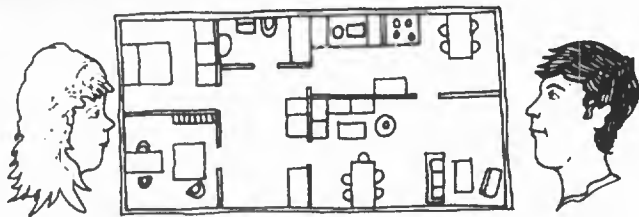
Åke Tack och adjö.

Expediten Adjö.

26

Tjugosjätte texten

Familjen Bolins våning

Mats snickrar på sin fritid.

Ann och Mats har en trea i ett nytt hyreshus i Sollentuna.

Den ligger på andra våningen – och det är tur, för hissen är ofta trasig.

De har 85 m² (åttiofem kvadratmeters) bostadsyta: ett vardagsrum, två sovrum, kök, badrum och en liten hall.

Vardagsrummet är stort och ljust och har en balkong mot söder.

Köket är litet mörkt, för det ligger mot norr. Men Ann tycker om det.

Allting är modernt: kylskåpet, spisen, frysen och diskmaskinen.

Moderna män brukar laga mat och diska, men Mats är ganska konservativ.

Ann får göra nästan allt hushållsarbete, och då är det bra att ha ett praktiskt kök.

Sovrummen ligger vägg i vägg.

Patrik har ett eget rum,

men där är han nästan aldrig.
Han leker i vardagsrummet och sover ofta hos Ann
och Mats.
Deras sovrum har gröna tapeter och vita möbler.
Tapeterna i Patriks rum är gula,
och möblerna är röda.
Mats tycker om att måla och snickra på sin fritid,
och hans möbler finns över hela våningen,
t.ex. den breda sängen i sovrummet,
det stora bordet i vardagsrummet
och de blåa stolarna i köket.
I källaren finns det bastu och bordtennisrum
och tvättstuga.
Patriks daghem ligger i samma kvarter,
och det är bara hundra meter till snabbköpet.
Kan man bo bättre?

27

Tjugosjunde texten

Morgon hos familjen
Olsson

Erik måste stiga upp klockan sex på morgonen,
för han börjar arbeta klockan sju.

Greta behöver inte stiga upp så tidigt.

Hon ska vara på varuhuset klockan nio,
en halvtimme innan det öppnar.

Men hon har mycket att göra,
innan hon åker till arbetet.

Först måste hon väcka Erik, för han hör inte,
när väckarklockan ringer.

– Jag är så trött, säger han.

Greta måste säga till honom flera gånger,
innan han kommer upp ur sängen.

Sedan ska hon bädda deras sängar, städa jitet
och laga frukost till sig och sin man.

Erik brukar inte hjälpa henne.

– Jag har inte tid, säger han.

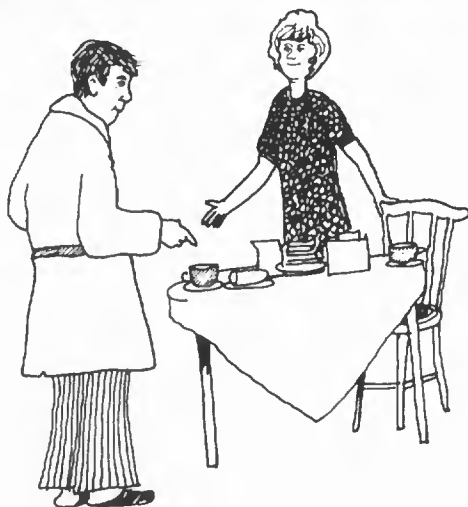
Karin och Johan vaknar vid sjutiden.
De börjar skolan kvart över åtta.
De brukar bädda sina sängar själva
och laga sin frukost,
innan de tar bussen till skolan.

28

Tjugoåttonde texten

En torsdagsmorgon

Erik rakar sig.

Greta Erik!

Erik Mmm

Greta Sover du?

Erik Va?

Greta Vakna nu! Klockan är mycket.

Erik Usch, jag är så trött! Väck mig om en kvart!

Greta Nej, du måste skynda dig!

Erik Är maten färdig?

Greta Ja, det är den.

Erik Bra. Då äter jag, innan jag tvättar mig.

(Erik tar på sig sin morgonrock och går ut i köket.)

Erik Vad är det här? Är det korv?

Greta Ja, det är det!

Erik Finns det ingen ost?

Greta Nej, den är slut.

Erik Jaha. Var är kaffet?

Greta Det står en kopp bredvid dig.

Erik Javisst, ja! Kan du ge mig lite socker också?
Och en sked! — Aah! Nu känner jag mig bättre!

Är badrummet ledigt?

Greta Javisst. Karin och Johan sover ännu.

Erik Behöver jag raka mig idag?

Greta Ja, det tycker jag.

(Erik går ut i badrummet. Han tvättar sig och rakar sig. Sedan går han till sovrummet och klär på sig.)

Erik, Hur mycket är klockan?

Greta Halv sju.

Erik Oj! Då måste jag skynda mig! Bussen går om två minuter.

Greta Hejdå. När kommer du hem?

Erik Vid sextiden. Hej, hej!

29

Tjugonionde texten

Vem älskar Göran?

Karin går i årskurs 3 (tre) i Tibble gymnasium.
 Hon har en pojkvän, som heter Göran.
 Hon tycker mycket om honom,
 men hon har ett litet problem:
 Göran går också i årskurs 3 (tre) men i ett annat
 gymnasium, ett tekniskt gymnasium i Täby.
 I hans klass går det en flicka, som heter Natalie.
 Karin vet, att Göran ofta läser läxor med henne.
 Hon vet också, att de träffas ibland efter skolan
 och dricker kaffe tillsammans på något konditori.
 Karin är svartsjuk på Natalie.
 Hon vet inte, vem Göran älskar.
 Älskar han henne eller Natalie?
 Hon är rädd att fråga honom,
 men hon vill gärna tro,
 att det är henne han tycker om.
 När hon frågar honom, säger han bara:
 – Äsch! Natalie och jag är bara vänner.
 Det vet du väl, att det är dig jag är kär i!

30

Trettionde texten

Johan och skolan

Johan somnar.

Johan går i årskurs 9 (nio) på grundskolans högstadium.

Han är trött på skolan.

Det är inte många ämnen han är intresserad av, men han är duktig i gymnastik, och det går bra för honom i engelska och historia.

Han har bra kontakt med sina lärare, men han tycker, att det är tråkigt att skriva och läsa och räkna och svara på frågor.

Han känner sig passiv.

Ibland somnar han mitt under en lektion.

Och han läser sällan sina läxor, för på kvällen tränar han med idrottsföreningen.

På vintern spelar han ishockey och åker skidor, på våren och hösten spelar han fotboll, och på sommaren simmar han.

Om han vill, kan han sluta skolan efter den här terminen och börja arbeta i stället, men om hans föräldrar får som de vill,

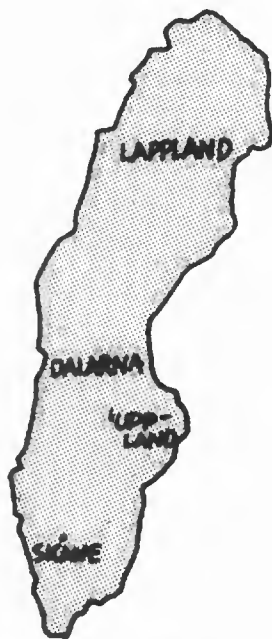
CD 3

ska han börja i gymnasiet i höst.
I sommar tänker han i alla fall jobba
och tjäna litet pengar,
för han vill åka utomlands med sin vän Krister
— till Grekland, Turkiet eller kanske Östeuropa.

31

Trettioförsta texten

Kommer du ihåg
Fredrik?

Lappland och Dalarna

- Ann* Ann Bolin.
Åke Hej, Ann! Det är jag. – Åke.
Ann Hej.
Åke Hördu, kommer du ihåg Fredrik?
Ann Fredrik Jonasson?
Åke Ja.
Ann Bor han inte i England?
Åke Jo, men han är i Stockholm just nu.
 Han är hemma hos oss, och han vill gärna träffa dig.
Ann Får jag tala med honom?
Åke Javisst! Ett ögonblick, så kommer han.
Fredrik Hallå!
Ann Hej Fredrik! Hur har du det?
Fredrik Hej Ann! Jo tack, bara fint!
Ann Hur länge stannar du?
Fredrik En månad ungefär. Jag ska resa runt
 i Sverige med min fru och visa henne litet av vårt
 kära fosterland, du vet. Hon vill gärna se Lappland
 och Dalarna och...

CD 4

Ann Är du gift? Är hon engelska?

Fredrik Ja, hon är från London. Hon är här hos Åke och Maria nu. Kom hit, så får du träffa henne!

Ann Men jag kan inte tala engelska något vidare.

Fredrik Det gör ingenting. Jag kan översätta åt dig.

Ann Mats och Patrik är ute och går. När de kommer hem, åker vi in till er.

Fredrik Ja, då får vi träffa dem också. Vill du tala med Åke igen?

Ann Nej. Hälsa honom, att vi kommer om någon timme. Hej så länge!

Fredrik Hej.

32

Trettioandra texten

Ett brev

Sollentuna den 6 juni 1976*

Kära mamma och pappa!

Tröjan är litet för stor ännu.

Tack för brevet. Och tack för tröjan, som ni skickade till Patrik. Den är litet för stor ännu, men den blir säkert bra för honom att ha, när han börjar skolan.

Vi mår bra alla tre nu, men Mats var sjuk förra veckan. Han hade ingen feber och behövde inte gå till någon läkare, men han kände sig ganska dålig. Han stannade hemma från arbetet ett par dagar, och nu är han frisk igen.

Patrik tappade en tand igår. Ni kan tro att han var stolt, när han visade den för oss!

Jag kan hälsa er från Maria och Åke. Vi träffade dem i tisdags. Maria hjälpte mig att tvätta, för jag arbetade över på kontoret. Och Åke var också här en stund på kvällen och tittade på TV.

CD 4

Patrik tappade en tand.

Vi tänkte komma och hälsa på er den 20 (tjugonde).
Jag tror, att Åke och Maria följer med oss.
Jag ringer på lördag.

Många hälsningar
Ann

*Sollentuna den sjätte juni nittonhundrasjuttiosex

Göteborg

33

Trettiofrede texten

Mats vill inte åka.

Mats Vad gör du?

Ann Jag skriver brev.

Mats Till vem då?

Ann Till mamma och pappa.

Mats Vad skriver du?

Ann Jag skriver, att vi mår bra. Och så skriver jag, att vi kommer och hälsar på dem den 20 (tjugonde).

Mats Jamen, jag kan inte åka då! Jag har ett möte i fackklubben på torsdagen. Det vet du ju!

Ann Javisst, men mamma och pappa vill träffa oss, det är ju midsommar då.

Och Patrik behöver vara på landet ibland.

Mats Varför frågade du inte mig?

Ann Därför att jag trodde, att du skulle säga nej!

— Du, vi har inga frimärken hemma. Kan du ta brevet till posten i morgon?

Mats Ja, det kan jag väl. Jag måste skicka ett paket till Göteborg också.

— Men jag följer inte med till Åmål!

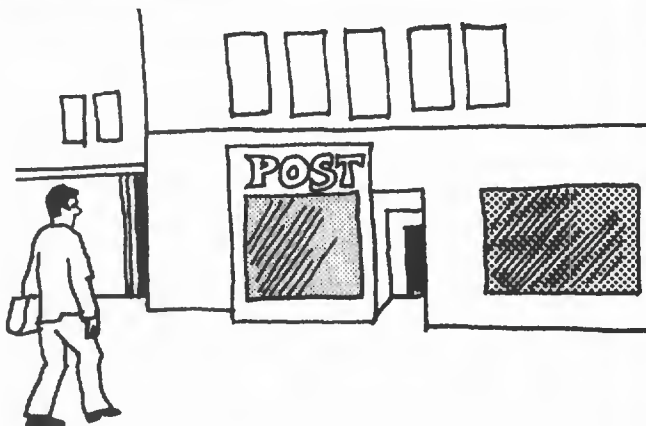

ett frimärke

34

Trettiofjärde texten

På postkontoret

Mats går till posten nästa dag. Postkontoret ligger i Sollentuna centrum.

Mats Kan jag få ett adresskort? Jag har ett paket till Göteborg här.

Postexpeditören Varsågod.

(Mats fyller i kortet.)

Mats Hur mycket väger paketet?

Postexpeditören Vi ska se. Ett ögonblick!

— Det väger två kilo. Det blir åtta kronor.

Mats Kan jag få ett nittioöres frimärke också?

Jag ska skicka ett brev också.

Postexpeditören Men det kostar en krona!

Mats Men jag skickade ju ett brev förra veckan...

Postexpeditören Ja, de höjde priset den första juni.

Så det blir 9 (nio) kronor.

Mats Jag har bara hundra kronor. Kan ni växla?

Postexpeditören Javisst, ni är ju på posten!

Mats Å — så dum jag är!

Postexpeditören Det blir 91 (nittioen) kronor tillbaka. Och här är ert kvitto på paketet.

Mats Tack och adjö.

35

Trettiofemte texten

Olle, Anns före detta
pojkvän

Innan Ann gifte sig med Mats,
var hon tillsammans med en pojke, som hette Olle.
Hon träffade honom på en ungdomsgård en vårväll.
Sedan träffades de varje dag i flera månader.
De tyckte bra om varandra i början.
Ann tyckte, att Olle var snäll och trygg –
en vanlig, svensk kille.
Olle tyckte, att Ann var en glad flicka med
massor av idéer.
Men de började snart gräla,
för de hade olika åsikter om allting.
När Ann ville gå på bio, ville Olle titta på TV.
När Olle ville stanna hemma och läsa,
ville Ann gå ut och dansa.
När Ann ville åka ut i skärgården,
ville Olle stanna i stan.
Olle tyckte, att Anns bror var snobbig,
och Ann tyckte, att Olles syster var otrevlig.
Då tyckte Ann, att Olle var tråkig,

CD 4

och Olle blev arg på Ann.

Snart kunde de inte tala med varandra.

En dag sade Ann:

— Nu är jag trött på det här.

— Jag också. Hejdå. sade Olle.

Och så gick han.

Två år senare mötte Ann Mats på en dansbana i Dalarna.

36

Trettiosjätte texten

Maria är förkyld.

När Maria vaknade en morgon, hade hon väldigt ont i halsen. Hon kunde nästan inte prata. Och det gjorde ont i hela kroppen. Hon frågade Åke, om han kunde ringa till doktorn.

Åke Jourhavande läkare, menar du?

Maria Ja.

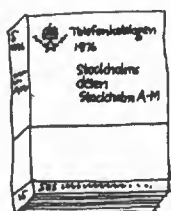
Åke Tror du, att han kommer nu, om du bara är lite förkyld?

Maria Åke!

Åke Jaja, jag kan väl ringa, om du vill. Vilket nummer är det nu igen?

Maria 90 000 (nittiotusen), vet du väl. Det står ju i telefonkatalogen!

Åke ringde 90 000 (nittiotusen), men där bad man honom att åka med Maria till sjukhuset.

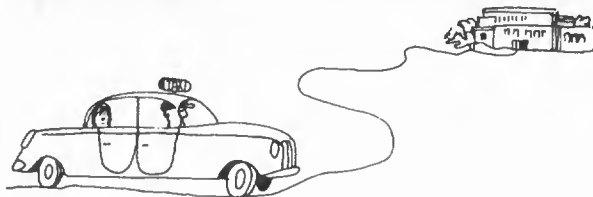

telefonkatalogen

37

Trettiosjunde texten

På sjukhuset

en läkare

Maria åkte taxi till sjukhuset och fick ett kvitto av taxichauffören.

I receptionen på akutmottagningen visade hon upp sitt försäkringsbesked och fick betala 12 (tolv) kronor.

Sedan satte hon sig i väntrummet och väntade. Efter en timme ropade en sköterska på henne, och hon fick komma in till en läkare.

Doktor Ågren Goddag, fröken Gran.

Hur var det här då?

Maria Jag har ont i halsen.

Doktor Ågren Har ni feber?

Maria Jag hade 39,2 (trettionio och två) i morse.

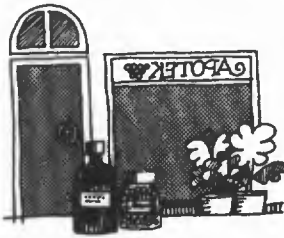
Doktor Ågren Ojdå. Kan ni gapa och säga aah?

Maria Aah.

Doktor Ågren Tack. Får jag lyssna på hjärtat också? Andas! — Tack det är bra.

Ja, ni har en ordentlig infektion. Jag skriver ut en medicin här. Ta den tre gånger om dagen.

CD 4

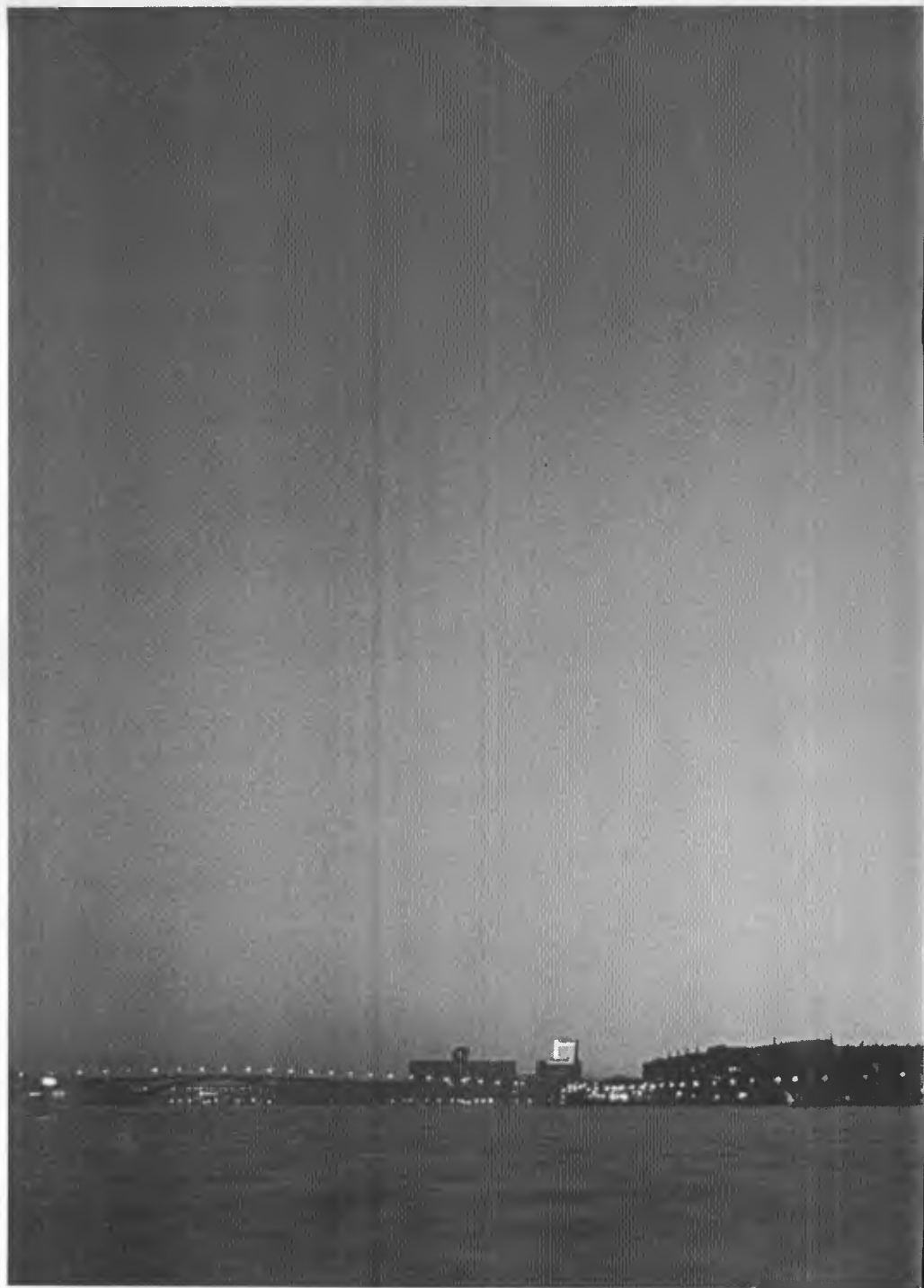
ett apotek

Om ni inte är bättre om en vecka, kan ni komma tillbaka. Och åk hem och lägg er nu!

Maria Tack så mycket. Adjö.

Doktor Ågren Adjö. Nästa! — Ni kan gå ut genom den där dörren.

Maria åkte med receptet till ett apotek och hämtade ut medicinen, en burk tabletter och en flaska hostmedicin. Det kostade 15 (femton) kronor.

38

Trettioåttonde texten

Stockholm

På sommaren besöker många turister Stockholm,
Sveriges huvudstad.

De vill gärna se slottet, där kungen bor,
riksdagshuset, där riksdagen sammanträder,
och stadshuset.

Några vill åka båt under alla broar
eller promenera i parkerna,
och andra vill gå på något museum,
t.ex. (till exempel) Wasamuseet.

I en främmande stad behöver man ju ofta fråga om
vägen, men det är inte lätt att hitta några
stockholmare att fråga.

Alla man träffar är inte stockholmare.

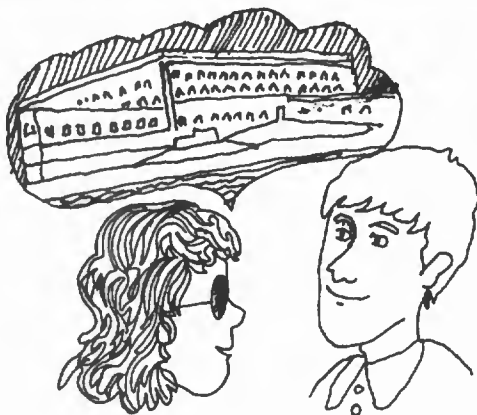
De kanske är från Norrland och bor utanför staden
och hittar inte så bra.

Eller också är den man frågar en annan turist,
för på sommaren, framför allt i juli,
har många svenskar semester.

39

Trettionionde texten

Var ligger slottet?

En turist Ursäkta. Var ligger slottet?

Åke Det ligger i Gamla Stan.

Gå Kungsgatan rakt fram till Drottninggatan.

Det är andra tvärgatan till höger.

Sedan går ni Drottninggatan rakt fram,
och då ser ni slottet till vänster.

Turisten Tack så mycket.

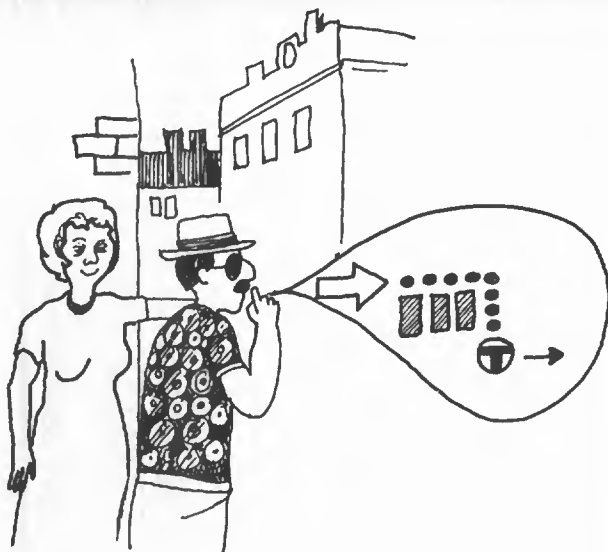

40

Fyrtionde texten

Var ligger
riksdagshuset?

En annan turist Ursäkta mig. Vet ni var riksdagshuset ligger?

Greta Ja, men det är långt dit.

Turisten Jaså. Hur ska jag gå? Eller åka?

Greta Gå den här gatan rakt fram och ta tredje tvärgatan till höger. Då kommer ni till en tunnelbanestation. Sedan åker ni till T-Centralen. Där ligger riksdagshuset.

Turisten Tack så mycket.

41

Fyrtioförsta texten

**Maria hjälper en turist
att hitta Konserthuset.**

En turist från Småland Förlåt. Är ni från Stockholm?

Maria Ja, det är jag.

Turisten Jo, jag ska till Konserthuset.

Men jag hittar inte. Vet ni, var det ligger?

Maria Javisst. Ni kan gå Odengatan rakt fram till Sveavägen. Det är första tvärgatan.

Ta den till höger.

Sedan går ni rakt fram till Kungsgatan, och där ligger Konserthuset.

Turisten Jaha. Tack så mycket.

Maria Nej, vänta! Ni kan också ta buss 52 (femtiotvå). Den stannar i hörnet av Sveavägen och Odengatan, och den går ända fram till Konserthuset.

42

Fyrtioandra texten

Ingen vet, var
Historiska museet
ligger.

En turist Ursäkta mig! Skulle ni kunna tala om för mig hur man går för att komma till Historiska museet?

Ann Ja, jag hittar inte så bra själv i stan. Jag är från Dalsland. Men fråga polisen därborta! Han kan säkert hjälpa till.

Turisten Ja, det ska jag göra. — Ursäkta! Jag skulle vilja veta, var Historiska museet ligger.

Polisen Ja, jag är ganska ny här, så jag vet inte så noga. Jag kommer från Umeå i Norrland.

Det finns ju inga poliser i Stockholm, så de får kalla in extra personal.

Men jag ska titta i min kartbok. — Jaha. Här står det.

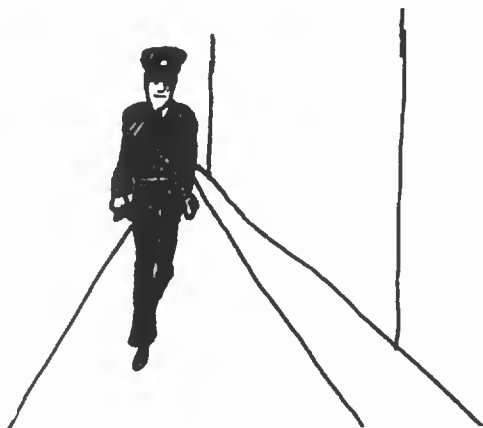
Ni kan ta buss nr (nummer) 47 (fyrtiosju) till Djurgårdsbron. Sedan är det inte långt kvar.

Ni kan säkert gå dit.

Turisten Tack så mycket. Men var stannar 47:an?

Polisen Den stannar i hörnet av Drottninggatan och Klarabergsgatan.

CD 5

Gå den här gatan rakt fram och ta sedan till höger.
Då kommer ni till Drottninggatan.

Följ den åt vänster, så kommer ni snart till
Klarabergsgatan. Det tar bara fem minuter att gå.

Turisten Tackar.

*(Turisten hittar busshållplatsen, tar bussen och
frågar busschauffören.)*

Turisten Ursäkta! Kan ni säga till, när jag ska
gå av?

Chauffören Javisst. Men vart ska ni?

Turisten Jag ska till Historiska museet.

Chauffören Jaha. Jag säger till, när vi kommer
till Djurgårdsbron.

43

Fyrtiotredje texten

Vilka grannar!

Nu bor Åke och Maria i en omodern lägenhet i Stockholms city.

Det är en liten tvåa på tredje våningen utan badrum och med fönster mot gården, men hyran är låg, och de trivs bra.

Innan Åke träffade Maria bodde han i en liten lägenhet med kokvrå, som han hyrde i andra hand.

Den låg vid en gata med mycket trafik, så han kunde inte öppna fönstret för alla bilar.

Och grannarna var bråkiga.

Grannen ovanpå var musiker och brukade spela piano flera timmar om dagen.

I lägenheten bredvid bodde en gammal man.

Han lyssnade ofta på radio eftersom han var ensam.

Och han hade radion på högt, för han hörde dåligt.

Under Åke bodde en familj med småbarn som skrek nästan jämt.

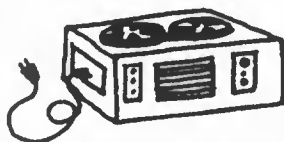
Och när barnen sov på kvällen, tittade föräldrarna på TV, tills programmet var slut.

Och sedan började de gräla!

44

Fyrtiofjärde texten

Marias studier

en bandspelare

en fransk tidning

Innan Maria flyttade ihop med Åke, bodde hon i ett studentrum i ett nytt område några kilometer från staden. Det var svårt för henne att läsa där. På dagarna sprang folk i korridoren, och på kvällarna spelade de andra, som bodde i huset, grammofon och diskuterade livets problem till sent på natten. Därför gick hon ofta till biblioteket. Där kunde hon studera i lugn och ro, och där fanns alla böcker hon behövde. På många bibliotek finns dessutom bandspelare och band till olika språkkurser. När Maria läste franska på universitetet, lånade hon ofta band till en fransk radiokurs, och ibland tittade hon i någon fransk tidning eller tidskrift. Hon är också intresserad av litteratur och kan leta i timmar efter romaner och noveller av svenska eller utländska författare på biblioteket. Ett tag funderade hon faktiskt på att bli bibliotekarie.

45

Fyrtiofemte texten

På biblioteket

Maria är på biblioteket. Hon letar efter en bok, som hon vill läsa. Hon går fram till bibliotekarien.

Maria Goddag! Jag skulle vilja fråga en sak.

Bibliotekarien Jaha?

Maria Jo, jag letar efter en bok. Men jag kan inte hitta den.

Bibliotekarien Vad heter den?

Maria Det är en bok av Vilhelm Moberg, men jag kommer inte ihåg, vad den heter.

(De går till avdelningen för skönlitteratur.)

Bibliotekarien Vi har förstås många böcker av Moberg. Vet ni, vad den handlar om?

Maria Ja, den handlar om en soldat, som...

Bibliotekarien Är det "Raskens"?

Maria Ja, just det. Så heter den!

Bibliotekarien Jag tror inte, att vi har någon inne just nu. Men ni kan beställa den.

Maria Hur lång tid tar det?

CD 5

Bibliotekarien Jag vet inte, men man får ju låna en bok i tre veckor, och det är ingen före er i kön. Fyll i den här blanketten!

(Maria fyller i blanketten.)

Maria Kostar det något?

Bibliotekarien Ja, ni måste betala portot för kortet, som vi skickar till er. Det blir 1 (en) krona.

Maria Jaha. Varsågod. Vill ni se mitt lånekort?

Bibliotekarien Tack, det behövs inte.

Maria Tack för hjälpen!

Bibliotekarien Tack, tack.

46

Fyrtiosjätte texten

Maria är rädd.

Det var sent på kvällen, nästan midnatt.
 Maria var ensam hemma,
 för Åke var borta någonstans.
 Hon visste inte, var han var.
 Det var ett förskräckligt väder ute.
 Det blåste och regnade.
 Regnet slog mot taken utanför,
 och vinden pep genom fönstren.
 Maria kunde inte somna. Då ringde telefonen!
 Maria tänkte först inte svara, men efter fjärde
 signalen gick hon upp och lyfte luren.
 Hennes händer darrade.
Maria Hhallå.
 Det kom inget svar.
Maria Hallå! Är det någon där?
 Hon hörde, att den andra personen lade på luren.
 Hon tände lampan ovanför sängen
 och gick och lade sig igen.
 Nu vågade hon inte somna. Då ringde det igen!

Efter femte signalen lyfte Maria luren.

Då hörde hon Åkes röst i telefonen.

Åke Hej! Skrämde jag dig?

Maria Ja. Var har du varit? Jag har legat här och varit rädd i flera timmar.

Åke Din stackare! — Jag har varit på ett sammanträde i skolan. Jag glömde tala om för dig i morse, att jag skulle vara borta.

Maria Var är du nu?

Åke Jag har åkt bil med en kille, som också bor i stan, och nu står jag i en telefonkiosk på Valhallavägen. Jag har ringt flera gånger i kväll, men du har inte svarat.

Maria Nej, jag har varit på biblioteket. Jag kom hem vid åttatiden.

Åke Jaha. Jag ringde från en annan kiosk för ett par minuter sedan, men den var visst trasig.

Maria Så det var du, som ringde nyss!

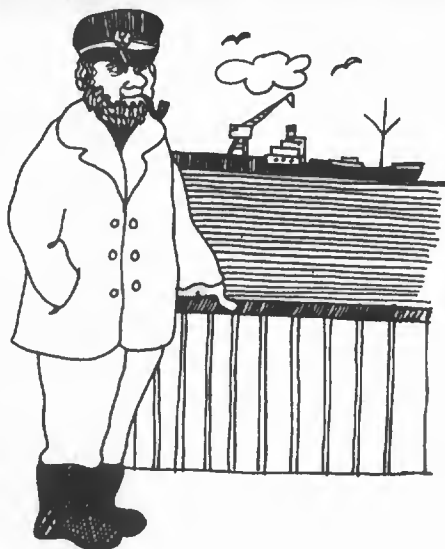
Åke Ja. Jag har glömt mina nycklar hemma. Kan du gå ner och öppna?

Maria Ja. Jag kommer ner om fem minuter. Skynda dig! Det är hemskt att vara ensam en sådan här kväll.

47

Fyrtiosjunde texten

Mats farfar

Kalmar är en stad på östkusten med stor hamn
och hamnkvarter.

Där kan man träffa Gustav Bolin, Mats farfar,
före detta sjöman.

Nu är han pensionerad, men fortfarande är han
sjöman i hjärtat och en fantastisk historieberättare.

Han kan berätta episoder från alla världens hörn.

Han har seglat på nästan alla hav,

han har lastat kol i England,

han har skeppat kaffe från Brasilien till Europa,

han har arbetat i Hongkong,

han har kysst flickor i Amsterdam, Beirut och...

Ja, vi ska nog inte nämna fler städer,

ifall Mats' farmor får syn på den här texten.

Vad har han gjort mera?

Jo, han har rökt fredspipa med en indianhövding,

han har dansat samba i Rio de Janeiro,

han har bott i Japan i två år

— det var innan han träffade Mats' farmor.

Han har suttit i fängelse i en amerikansk stat,
(han har glömt vilken).

Ja, han har varit nästan överallt — utom i Norge.
(Det kanske ligger för nära?)

Och kommer ni till Kalmar, ska ni inte missa honom.
Gå till hamnen och titta in på något kafé!

Då hittar ni honom säkert, och om ni ber honom,
berättar han gärna om sina äventyr.

Men gå inte dit, om ni har bråttom!

Han tycker om att berätta, och när han har börjat,
slutar han inte, förrän kaféet stänger.

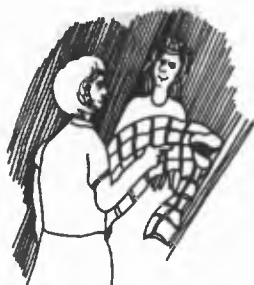
48

Fyrtioåttonde texten

På varuhuset: Del 1

Det stora varuhuset ska snart öppna.
 Expediterna har bråttom.
 De ska lägga fram nya varor på diskarna,
 sortera i hyllorna och kontrollera växelpengarna
 i kassorna, innan kunderna kommer.
 Greta arbetar på avdelningen för damkonfektion.
 På hennes avdelning är det lugnt.
 Hon står och pratar med några av de andra
 expediterna.

på avdelningen för dam-
konfektion

Greta Vad tycker ni om kapporna vi fick idag?
Anna Menar du de nya sommarkapporna?
Greta Ja. De är franska, tror jag.
Anna Jag tycker inte om de bruna, men de gröna
 kapporna är snygga.
Britta Ja, det tycker jag med. Och vilken fin
 kvalitet!
Anna Och vilka priser!
Greta Ja, de är verkligen hemskt dyra.

CD 5

Britta Jag skulle vilja ha en, men jag får ha min gamla vårkappa i sommar också.

Anna Jag har inte heller råd att köpa någon nu. Vi har inte ett öre. Ungarna ska ju ha så mycket.

Britta I höst ska jag i alla fall köpa en ny kappa – kosta vad det vill!

49

Fyrtionionde texten

På varuhuset: Del 2

De första kunderna kommer.

Greta Goddag. Kan jag hjälpa till?

Kunden Ja tack. Jag skulle vilja titta på en sommarkappa.

Greta Jaha. Vi har några nya kappor här. Vilken storlek har damen?

Kunden 40 (fyrtio).

Greta Den här gröna kappan är väl snygg?

Kunden Mmmm. Men är den inte för ljus? Jag tror, att den blir smutsig fort.

Greta Men sommarkappor är alltid ljusa. Och ni kan ju kemptvätta den.

Kunden Kan jag få prova den?

Greta Javisst. Det finns en spegel här.

(Kunden provar kappan.)

Greta Sitter den bra?

Kunden Jag vet inte. Är den inte litet för stor?

Greta Nejdå. Modellen är sådan.

CD 5

legitimation

Kunden Jaså. Jaha – då tror jag, att jag tar den.

Den är ju väldigt snygg. Hur mycket kostar den?

Greta Den är billig. Den kostar bara 375 (trehundra-sjuttiofem) kronor.

Kunden Går det bra att betala med check?

Greta Ja, det går bra.

(*Greta slår in kappan och skriver en räkning.*

Kunden skriver en check på 400 (fyrahundra) kronor.)

Greta Finns det legitimation?

Kunden Ja. Varsågod.

Greta Tack. Det blir 25 (tjugofem) kronor tillbaka. Varsågod.

Kunden Tack.

Greta Tack och välkommen åter.

50

Femtionde texten

Inkomster och utgifter

Maria och Åke har dålig ekonomi.

De lever på Marias studielån och Åkes osäkra inkomster.

Pengarna räcker knappt till mat och hyra och andra räkningar.

Det blir inte mycket över till kläder och nöjen, och de har aldrig kunnat spara mer än ett par hundralappar då och då.

När Åke började tjäna pengar förra året, försökte han göra upp en budget, men utgifterna blev alltid större än inkomsterna, så han gav snart upp.

Varför kommer alla räkningar på samma gång?

Varför betalar man TV-licens, när man nästan aldrig tittar på TV?

Varför får man så höga el-räkningar, fastän värmen inte fungerar?

Hur kan alla andra ha råd med ny bil och

sommarstuga, färgteve, stereo, lädersoffor
— och familj?

Åke begriper ingenting.

Och nu vill Maria absolut ha de där möblerna,
som de tittade på för några veckor sedan.

Var ska de ta pengar till det?

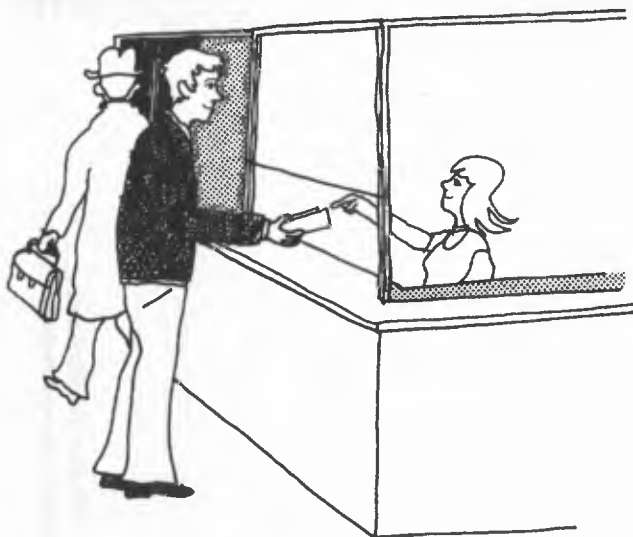
De skulle kunna köpa på avbetalning,
men med räntan blir ju möblerna ännu dyrare.

Då är det bättre att försöka låna pengar på banken
och betala kontant, eftersom bankens ränta är lägre

51

Femtioförsta texten

På banken

Åke ska ta ut sin lön och sätta in pengar på sin bankbok.

Han fyller i en blankett och ställer sig i kön framför en av kassorna.

När det är hans tur, lämnar han blanketten, löneavin och bankboken till kassörskan.

Kassörskan Finns det legitimation?

Åke Javisst. Varsågod.

(Han lämnar över sitt identitetskort.)

Kassörskan Ni har glömt att fylla i er adress på insättningsblanketten. Och så har ni skrivit fel datum. Det är faktiskt den 26 (tjugosjätte) idag.

Åke Ja, det är det, ja!

(Han fyller i rätt datum och adress.)

Kassörskan Vill ni ha en tusenlapp eller bara hundralappar?

Åke Jag tar hundralappar. Kan jag få en i femtiolapp och tior?

Kassörskan Varsågod.

Åke Jag skulle vilja ha upplysningar om lån också.
Vart ska jag vända mig då?

Kassörskan Gå till låneavdelningen! Den ligger
bredvid avdelningen för utländsk valuta härnere
till höger.

Åke Tack så mycket.

52

Femtioandra texten

Allting blir bara dyrare
och dyrare.

Herr och fru Olsson läser tidningen.

Fru Olsson läser del 1 (ett), och hennes man läser del 2 (två).

Greta Titta! Nu går priserna upp igen.

Erik Ja, allting blir bara dyrare och dyrare.

Greta Vet du, hur mycket en liter mjölk kommer att kosta från och med nästa vecka? En och femtiotvå! — Det är tur, att jag får högre lön snart.

Erik Titta här! Det ska bli billigare att flyga till USA — och snabbare går det också. Vet du, hur lång tid det tar att flyga till Amerika nu?

Greta Och smöret! En krona dyrare per kilo! — Förlåt, älskling. Vad sade du?

Erik Fem timmar. Är det inte fantastiskt? När vi var unga tog det minst tio timmar.

Greta Ja, flygtiden är kortare, men det tar ju längre tid att komma till flygplatsen.

Erik Ja, men man blir ändå förvånad,

när man läser att priserna ska bli lägre.

Greta Är det verkligen sant? Får jag se?

“... snabbare och billigare till USA ...”

Om man är yngre än trettio, ja!

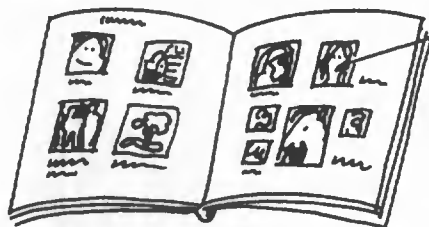
Erik Det var väl det jag trodde! När man blir äldre, har man visst inga fördelar kvar. Men vänta bara, tills jag blir pensionär!

Då jäklar, ska jag åka för halva priset överallt!

53

Femtiotredje texten

Det var bättre förr.

En kväll sitter Ann och Mats och tittar
i ett gammalt fotografialbum med bilder
från deras första år tillsammans.

Patrik, när han fyllde ett år

Mats Är det här verkligen jag?

Jag ser ju äldre ut än jag gör nu!

Ann Det är bara för att du hade kortare hår då.

Men jag tycker, att du ser yngre ut.

Du var ju mycket smalare också.

Mats Va! Jag har väl inte blivit så mycket tjockare.
Eller har jag det?

Ann Litet rundare är du väl.

Men jag tycker om det!

Mats Hrmf. — Du! Titta här! När tog vi det här
kortet?

Ann Det tog Åke samma år vi gifte oss.

Mats Javisst ja. Det var ju, när vi var i Åmål
och hälsade på.

Ann Vad mycket kläder vi hade på oss!

Det var visst en kall vinter det året.

Mats Ja. De säger ju, att det var kallare på vintrarna förr om åren. Och mera snö än det är nu.

Ann Men här är ju Patrik, när han fyllde ett år. Vad söt han är!

Mats Ja, men han ser så ledsen ut. — Här är han litet gladare. När var det? Var det, när han var tre?

Ann Nej, det ser du väl, att det är från vår nya lägenhet. Och vi flyttade ju, när han var tre.

Här är han mycket större.

Mats Ja, det har du rätt i.

De fortsätter att titta på fotografier och jämföra den gamla goda tiden med nutiden.

Och nästan allting var bättre förr.

54

Femtiofjärde texten

Karin köper kläder.

När Karin behöver nya kläder, går hon till varuhuset, där hennes mamma arbetar.

Då får hon rabatt på alla kläder.

Ibland går hon dit någon dag, då hon har ledigt från skolan, för att prova alla de nya kläderna.

Hon gillar inte kapporna och klänningarna på varuhuset.

Hon tycker de är lite damiga och inte så moderiktiga. Men byxorna och blusarna tycker hon bättre om.

Greta Titta på de här byxorna! Är de inte fina? Prova dem, så får jag se hur de sitter!

Karin Nej, de är alldeles för stora.

Det ser jag utan att prova dem.

Greta Men de här då? De är en storlek mindre.

(Karin går till provhytten och provar byxorna.)

Karin De sitter bra, tycker jag.

Men har jag verkligen någon blus eller tröja som passar till den här färgen?

Greta Ta på dig den här blusen!

Den kom i förra veckan, och jag lade undan den.

Karin Den är ju jättesnygg! Hur mycket kostar den?

Greta Vad tror du? Trettiofem kronor!

Är det inte fantastiskt billigt?

Karin Jo, men kan den verkligen vara bra, om den är så billig?

Greta Jodå, det är ett extrapris, och vi säljer mycket av de här blusarna.

Karin Men då så. Då tar vi de här byxorna och blusen. Hur mycket blir det?

Greta Jag ska räkna efter. Hundrafemton kronor för byxorna och trettiofem för blusen.

Det blir hundrafemtio. Minus tio procent, 15 (femton) kronor. Det blir hundratrettiofem kronor.

Karin Kan du låna mig trettiofem kronor, tills vi kommer hem? Jag tog bara en hundralapp med mig.

Greta Javisst, men glöm inte att lämna tillbaka dem!

Karin Nej då, lilla mamma. Det ska jag inte göra.

55

Femtiofemte texten

Eftermiddagskaffet

en kasse

När Greta och Karin har handlat,
går de till varuhusets kafeteria.
Först går man fram till en disk och beställer bröd.
Sedan går man och söker upp ett ledigt bord
och väntar på servitrisen.
Det kan ta lång tid, särskilt om man går dit
vid tretiden, då alla "lediga" hemmafruar
tar sitt eftermiddagskaffe.

Expediten Nummer 35 (trettiofem)!

Greta Tog du någon nummerlapp?

Karin Nej, det glömde jag. Men det är vår tur.

Expediten Vad önskar damerna?

Greta Jag vill ha en Napoleonbakelse.

Karin Och jag ska be att få en gräddbakelse.

Expediten Ja, varsågoda och sitt ner, så kommer
en servitris med bakelserna till bordet.

Karin Vi skulle beställa två kaffe också.

Expediten Det får ni göra vid bordet.

Karin Jaså.

Greta Men vad fullt det är! Ser du något ledigt bord?

Karin Vi kanske kan sätta oss bredvid de där flickorna. De ska visst gå nu.

Greta Ursäkta, är de här platserna lediga?

En flicka Javisst. Jag ska bara flytta på mina kassar.

En servitris Var det tillsagt?

Karin Nej, vi skulle vilja ha två kaffe.

Servitrisen Har ni beställt bröd vid disken?

Greta Ja. En Napoleon och en gräddbakelse.

Efter några minuter kommer servitrisen tillbaka med en bricka.

Servitrisen Vem av damerna skulle ha Napoleon?

Greta Det var jag.

Servitrisen Varsågod. Och här är kvittot.

Det blir 11:50 (elva och femtio).

Karin Är det med dricks?

Servitrisen Ja, det är det.

Greta Varsågod. Det är jämnt.

Servitrisen Tack så mycket.

56

Femtiosjätte texten

Eriks tysklandsresa

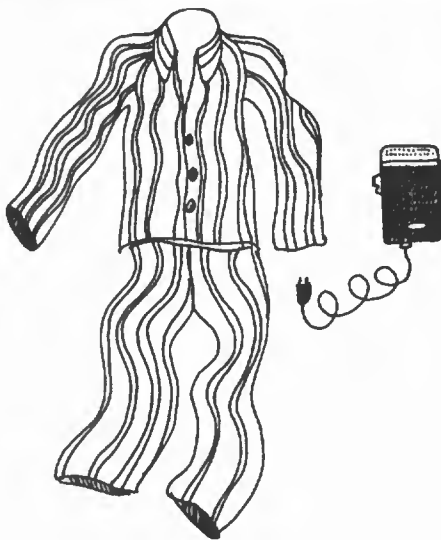
Herr Olsson ska resa till Tyskland för att delta i en konferens.

Han ska vara borta i en vecka,
och hans fru har hjälpt honom att packa.
Det är inte första gången han flyger,
men han har aldrig varit i Tyskland, och det är
första gången han har ett sådant viktigt uppdrag.
Klockan är tio på förmiddagen,
och klockan ett ska flygplanet gå.
Hos familjen Olsson är allt upp och ner.
Alla springer hit och dit, och ingen utomstående
skulle kunna tro att Erik Olsson kommer att
sitta på flygplanet om tre timmar.

57

Femtiosjunde texten

Nu är det bråttom.

Erik Greta! Har du packat ner min pyjamas?
Och min rakhyvel?

Greta Ja, jag tror, att jag har packat ner allting.
Men jag har inte kontrollerat allt ännu.
Har du listan?

Erik Vilken lista?

Greta Jag har ju skrivit upp allt som du ska ha
med dig. Har du glömt det? Du är visst lite nervös,
älskling.

Erik Ja, det är jag. Men det är en sådan viktig
konferens, så jag får inte glömma någonting.

Greta Ja, det förstår jag. Men här ligger ju listan
bakom din väska i hallen. Nu ska vi se! ...

Har du växlat pengar?

Erik Ja, det gjorde jag igår.

Greta Har du tagit fram passet?

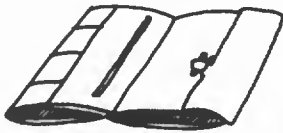
Erik Ja, det vet du ju!

Greta Ja, men vi måste vara säkra.

ett pass

CD 6

en plånbok

Erik Jaja, men skynda på!

Vi har inte hela dagen på oss.

(Fru Olsson går igenom listan och prickar av vad de har gjort, och klockan kvart över elva åker hela familjen iväg i bilen. Plötsligt stannar herr Olsson.)

Karin Varför stannar du, pappa?

Erik Plånboken.

Greta Vadå?

Erik Plånboken. Jag har glömt plånboken hemma!

Greta Nej, det har du inte. Den har jag tagit hand om.

Erik Va?

Greta Jag såg, att du lade den på bordet i hallen, och då tänkte jag, att du skulle glömma den.

Så jag tog den.

Erik Du är en ängel!

58

Femtioåttonde texten

På Arlanda

De åker till Arlanda flygplats och parkerar bilen utanför utrikeshallen.

Erik måste checka in sitt bagage.

Han ställer sig i en kö och får ett embarkeringskort.

Han får också väga väskorna.

De väger precis 19 (nitton) kilo tillsammans, och han slipper betala tillägg för övervikt.

Innan han går genom passkontrollen, säger han adjö till familjen.

Greta Hejdå, lilla gubben. Och sköt om dig! Glöm inte att skriva ett kort så vi vet, att du har kommit fram.

Erik Nej, det ska jag inte göra. Och sköt om er ni också! Karin! Var inte ute så länge om kvällarna, nu när jag är borta. Och Johan! Glöm inte att läsa läxorna ordentligt. När jag kommer hem, ska jag fråga mamma, hur ni har skött er.

CD 6

Johan Äh! Lägg av! Men pappa, köp något kul från Hamburg!

Karin Och kom ihåg att köpa den där parfymen till mig. Den finns nog på flygplanet, men den är säkert billigare i transithallen.

Erik Jaja. Jag hittar säkert någonting åt alla. Hej nu var snälla mot mamma!

Alla Hej.

(Erik går igenom passkontrollen och visar upp passet och embarkeringskortet.)

59

Femtionionde texten

Marias födelsedag

Den elfte juni var det Marias födelsedag.
 Hon fyllde 23 (tjugotre) år och Ann och Mats
 kom för att gratulera henne.
 De hade en tårta med sig och Mats gav henne
 en bukett röda rosor.

Ann räckte fram en present från Patrik.

Medan Maria öppnade paketet sjöng de andra:

Ja, må hon leva!

Ja, må hon leva!

Ja, må hon leva uti hundra år!

Javisst ska hon leva!

Javisst ska hon leva!

Javisst ska hon leva uti hundra år!

Maria blev glad naturligtvis och tackade för
 presenten och sången.

Åke bjöd på vin och sedan gick de på restaurang
 för att fira födelsedagen med en bit mat.

60

Sextionde texten

På restaurangen

Hovmästarn Goddag! Hur många är ni?

Åke Vi är fyra stycken.

Mats Finns det något fönsterbord?

Hovmästarn Ja, varsågod. Den här vägen.

(De sätter sig och får en matsedel.)

Ann Vad ska du ha Maria?

Maria Jag vet inte. Kanske biffstek. Och du?

Ann Jag vet inte heller. Kalvfilé, tror jag.

En servitör Goddag. Vill ni beställa?

Åke Ja, vi ska be att få en kalvfilé, en biffstek, en forell och... vad vill du ha, Mats?

Mats Jag tar stekt kyckling.

Servitören Någonting att dricka?

Åke En stor karaff rödvin och en liten flaska vitt vin — men det ska vara torrt!

(De får vänta på maten och de är rätt hungriga, när de börjar äta.)

Ann Vilken mör och god filé!

Maria Min biff är ganska seg.

Åke Vill du byta med mig? Min fisk är fin.
Maria Nej, det kan man väl inte göra!
Mats Jaha. Skål allihop och har den äran, Maria!
Alla Skål!
Ann Aah! Vilket gott vin! Eller hur?
Maria Tycker du? Jag tycker det är alldeles för varmt.

Åke Mitt är i alla fall lagom kallt.
(*Så småningom är alla mätta och ingen vill ha någon dessert efter maten, bara en kopp kaffe.*)

Åke Hallå! Får vi betala?
Maria Han hörde visst inte.
Vänta tills han kommer tillbaka.
Ann Här kommer han!
Mats Ursäkta! Kan vi få notan?

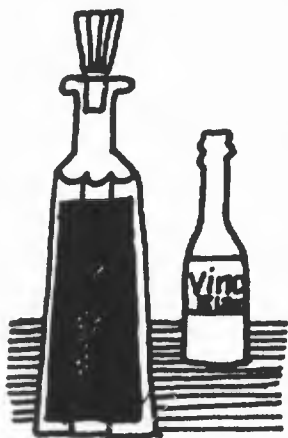
Servitören Ett ögonblick! Nu ska vi se...
Det blir – 73 (sjuttiotre) kronor för maten och 36 (trettiosex) för vinet. Och fyra kaffe... det blir 12 (tolv) kronor. Jaha, det blir 121 (etthundra-tjugoen) kronor och så 13,5% (tretton komma fem procent) – 137:35 (etthundratrettiosju och trettio-fem).

Mats Är det med dricks?

Servitören Ja.

Åke Jag betalar så länge. Här är 150 (hundrafem-tio) kronor. Kan jag få en tia tillbaka?

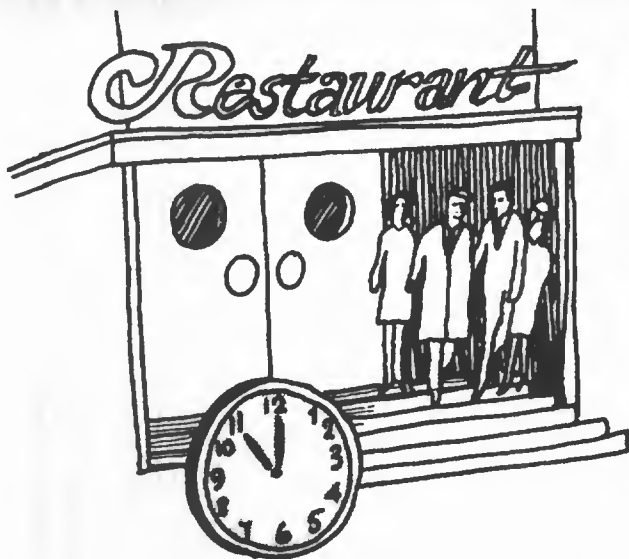
Servitören Tack! Och välkomna tillbaka.

vin

61

Sextioförsta texten

Efter restaurang-
besöket

När de hade hämtat kläderna i garderoben och kom ut från restaurangen, var klockan bara elva, och ingen hade lust att gå hem. Ingen av dem hade dansat på länge, och när Maria föreslog, att de skulle gå på diskotek, var alla med på det.

På vägen dit undrade Mats, hur man bjöd upp en flicka nuförtiden. Han hade aldrig varit på ett diskotek tidigare. Sade man fortfarande: "Får jag lov?" Maria, som var mera erfaren, svarade, att man brukade säga: "Vill du dansa?" eller "Ska vi dansa?"

Men Mats hade inte behövt fråga, för på diskoteket kunde han inte höra sin egen röst längre.

Och vem skulle han bjuda upp? Det var mörkt och rökigt i lokalen, och han såg knappast handen framför sig.

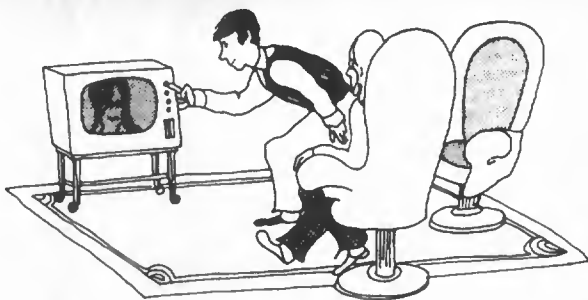
Det var mörkt i lokalen.

Vem var pojke och vem var flicka?
De såg ju likadana ut allihop.
Och hur kunde man få plats på ett så litet dansgolv?
Men när Ann och Maria kom ut från damrummet,
hittade de Åke ensam vid ett bord.
Han skrattade och pekade mot dansgolvet.
Där dansade Mats med en ung flicka.
Hon hade bjudit upp honom!

62

Sextioandra texten

Vad är det på TV
i kväll?

Ann Är det någonting på TV i kväll?

Mats Vi kan ju se efter.

Mats slår på teven.

Ann Vad är det för program?

Mats Det verkar vara en debatt av något slag.

Ann Vad handlar det om?

Mats Det är väl politik som vanligt.

Ann På andra kanalen då?

Mats Det är visst ett reportage från någon kolgruva.

Ann Är det inga bra program idag?

Mats Nej, tydligen inte. Det är bara prat hela tiden.

Ann Varför visar de inte fler underhållningsprogram?

Mats Ja, det kan man fråga sig. När man kommer hem från jobbet, vill man ju inte höra en massa snack. Då vill man ju koppla av och inte behöva tänka på all världens problem.

Ann Men i morgon är det i alla fall den där serien, som jag tycker så mycket om.

Mats Hur dags då? Det är väl inte samma tid som fotbollsmatchen? Det är ju det enda programmet som är värt att se den här veckan.

Ann Du fick ju se alla matcher från VM!

Då är det väl min tur nu?

Mats Herregud! Ska man inte få se ett enda bra program den här veckan?

Ann Ja, då går jag väl in till grannen och ser programmet.

Mats Ja, gör det, så man får litet lugn och ro.

Ann Karlar!

Mats Fruntimmer!

63

Sextiotredje texten

Kerstin från Norrland

En sommar när Maria var tonåring åkte hon med sin mamma på semester till Norrland. Då träffade de Kerstin, en flicka i Marias ålder. Maria och hon blev mycket goda vänner och lovade att skriva till varandra. Nu har Maria skrivit till sin brevvän i nära tio år. Hon skriver om allt: sitt arbete och sina studier, sina problem och sitt kärleksliv, sin framtid och sina drömmar. Och Kerstin berättar lika mycket i sina brev. Kerstin är kanske den människa som Maria känner bäst och hon väntar ivrigt på hennes brev för att läsa om hennes senaste äventyr: vilka hon har träffat, vad hon har gjort och vem hennes senaste pojkvän är. För Kerstin är en flicka det svänger om. Hon skulle säkert kunna skriva tjocka romaner om sitt liv. Hennes brev är i alla fall målande.

CD 6

Maria tycker inte att hennes egna brev
är så intressanta som Kerstins,
men hon skriver ändå, för hon vill ha svar.

64

Sextiofjärde texten

**Maria försöker skriva
brev.**

Maria sitter vid sitt skrivbord med pennan i handen
och försöker skriva till Kerstin.

Stockholm den 17 juni 1976*

Hejsan Kerstin!

Tack för brevet! Det verkar vara en spännande kille
som du har träffat. Du kan väl skicka ett kort på
honom...

Maria kastar brevet i papperskorgen.
Nej, det var ingen bra början!
Vad har hon med Kerstins killar att göra?
Hon skriver ju som en tonåring! Hon börjar om.

Stockholm 1976-06-17*

CD 7

Hej!

Och tack för ditt roliga brev! Jag längtar verkligen efter att få träffa dig.

Kan du inte komma till Stockholm och hälsa på oss i juli? Det skulle vara så trevligt att ha tid att prata..

Nej, visst nej! Det går ju inte. I juli ska ju hon och Åke cykla på Gotland. Hon lägger ifrån sig pennan. I morgon kanske det går bättre.

*Stockholm den sjuttonde juni nittonhundrasjuttiosex

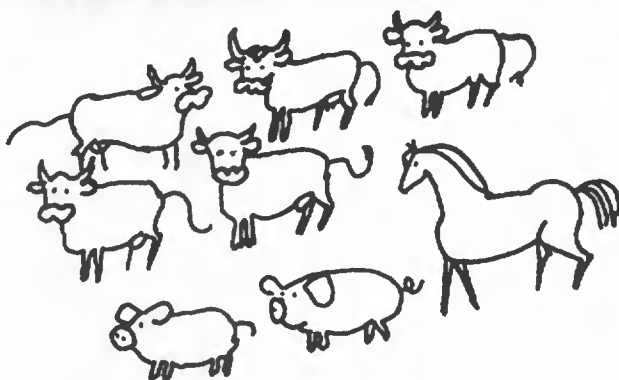

65

Sextiofemte texten

Familjen Linder

Anns och Åkes föräldrar har en gård väster om Åmål.

De är jordbrukare.

Medan deras barn ännu bodde hemma, hade de ett stort jordbruk med många djur, men nu har de bara fem kor, en häst, några grisar och höns.

Familjen har funderat på att sälja gården och flytta in till staden, när pappa Linder går i pension om något år.

Jordbruket lönar sig inte längre, och Kalle, som är äldst av barnen, vill inte ta över.

Han har öppnat en bilverkstad i Karlstad och kan inte tänka sig att bli "bonde".

Ann och Åke vill inte heller flytta tillbaka till landet, men de hälsar gärna på vid veckoslut och helger och framför allt vid midsommar.

66

Sextiosjätte texten

Resan till landet: Del 1

Dagen före midsommarafton stiger Ann och Mats upp tidigt.

De har en lång resa framför sig, och de ska hämta Maria och Åke inne i staden, innan trafiken blir för stark.

Solen står redan högt på himlen.

– Det blir nog en varm dag bakom ratten, tänker Mats. Och trångt. Vi är ju fyra vuxna och ett barn. Men alla får plats till slut.

Patrik, som är minst, får sitta mellan Maria och Ann i baksätet.

De diskuterar, vilken väg de ska åka.

Åke tycker, att det är bäst att köra söderut över Katrineholm, men Mats tror, att E3:an är snabbast, eftersom man har byggt om vägen till en bredare motorväg.

Till slut väljer de den nya vägen, eftersom den är kortast.

Några kilometer öster om Örebro stannar de vid ett motell och tar en kort matrast. Sedan är Mats trött och ber Åke köra resten av vägen.

67

Sextiosjunde texten

Resan till landet: Del 2

Maria Puh, vad det är varmt! Kan du öppna fönstret?

(Mats vevar ner rutan.)

Maria Å, vad skönt med lite frisk luft!

Känner ni, vad det doftar gott här på landet?

Mats Ja, det är annat än avgaserna i staden.

Åke "Ack Värmeland du sköna, du härliga land..."

Maria Måste du förstöra den där vackra sången?

Åke Jag kan inte låta bli att sjunga, när jag åker genom Sveriges vackraste landskap.

Mats Ja, men varför stannade du inte här då?

Det är ju snart samma glesbygd här som i Norrland.

Ann Ja, det är verkligen synd, att åkrarna växer igen, och att stugorna står tomma.

Men jag tror, att folk börjar tröttna på staden och vill tillbaka till naturen.

Åke Nej, där har du fel. Det är fortfarande vanligast, att människor flyttar till tätorterna. Det är ju där jobben finns.

CD 1

Maria Många tycker nog, att det är bekvämast att bo i stan också. Det är nära till allting — och så finns det inga mygg.

Ann Och inga blommor. Och inga träd heller! Nej, jag tycker, att det är skönast på landet. Men jag börjar förstås vänja mig vid staden.

Åke Ja, vi blir nog alla stadsbor till slut.

De fortsätter att diskutera, och klockan tre är de framme i Åmål.

68

Sextioåttonde texten

Läxförhöret

Greta Vart ska du gå?

Johan Ut.

Greta Vart då? Har du gjort läxorna ordentligt?

Johan Jaa!

Greta Å ja! Du ska inte tro, att du kan springa ute hur som helst, bara därför att pappa inte är hemma.

Johan Äh!

Greta Vad har du i läxa?

Johan Geografi.

Greta Då ska jag förhöra dig, innan du får gå ut. Var har du din bok?

Johan Här.

Greta Vilken sida?

Johan Sidan 82 (åttiotvå).

Greta Då ska vi se. "Sveriges geografi, en kort genomgång..." Hur många kommuner finns det i Sverige?

Johan 278 (tvåhundrasjuttioåtta).

Greta Ja, det är bra. Vad heter Sveriges största sjö?

Johan Vänern.

Greta Rätt. Och den längsta floden?

Vad heter den?

Johan Klarälven.

Greta Och det högsta berget?

Johan Kebnekaise.

Greta Vad heter den djupaste sjön?

Johan Hornavan.

Greta Bra. Hur stor befolkningstäthet har Sverige?

Johan 20 (tjugo) invånare per kvadratkilometer.

Greta Duktig pojke! Vet du, hur många landskap det finns?

Johan 24 (tjugofyra) eller 25 (tjugofem).

Greta 25 (tjugofem) är det visst.

Om du svarar rätt på nästa fråga, får du gå ut.

Vad heter Sveriges snällaste mamma?

Johan Greta Olsson.

Greta Just det! Ha det så trevligt då!

Men var hemma före klockan tio!

Johan Jodå. Hejdå!

69

Sextionionde texten

Adams nya lägenhet

Adam ringer till Maria och Åke.
Han har fått tag på en ny lägenhet.

Maria 14 09 90 (fjorton, noll-nio, nittio).

... Hej Adam! Hur mår du?

— Vi mår också bra. ... Vad säger du?

Åke Vad säger han?

Maria Han har fått tag på en ny lägenhet.

Åke Har han? Fråga honom, hur stor den är!

Maria Hur stor är den? ... En tvåa? Med kök?

... Är den dyr? ... Nähä. Det var ju bra.

Åke Vad säger han? Hur mycket betalar han
i månaden?

Maria Han säger, att han inte vet ännu.

Men det är ungefär 300 (trehundra).

Åke Fråga, var den ligger!

Maria Var ligger den? ... I Enskede?

Åke! Vet du var Enskede ligger?

Åke Det var väl där Pelle bodde?

Maria Ja. — Men Adam! Det är ju fantastiskt!
Du blev ganska trött på din hyrestant, va?

... Ja, det förstår jag.

Åke Fråga honom, hur han fick tag på den!

Maria Hur fick du tag på den?

Åke Vad säger han?

Maria Ja ja. Ta det lugnt! Jag berättar sedan.
— Vad har du för adress? Åke! Kan du skriva upp!

Maria Solvägen 34 (trettiofyra), tre trappor,
122 65 (etthundratjugotvå, sextiofem) Enskede.

Åke Fråga honom, om det finns telefon!

Maria Har du fått telefon ännu?

... Jaså inte. När flyttar du?

... Men vad säger du! Det har du inte talat om.
När får vi träffa henne? ... Vänta, så får jag fråga
Åke! — Du, har du tid att gå och titta på lägenheten
i morgon kväll?

Åke Ja då. Hälsa så mycket från mig och gratulera!

Maria Jo, det går bra. Åke hälsar också och
gratulerar. — Hej då! Vi ses i morgon!

Åke Nå, berätta nu!

Maria Han sade, att han inte flyttar förrän nästa
månad, för han har träffat en flicka, och hon ska
flytta med honom.

Åke Det var som tusan! Han har ju inte sagt något
om någon tjej. Nu förstår jag, varför han inte har
kunnat komma hit de senaste veckorna.
Och han, som sade, att han arbetade så mycket!

70

Sjuttionde texten

Erik i Hamburg

När Erik Olsson kom till Hamburg,
upptäckte han ganska snart,
att den tyska han hade lärt sig i skolan,
inte räckte till i alla situationer.
Men hans arbetskamrat Nisse Blomkvist hade varit
i Tyskland tidigare, och därför fick han vara tolk
åt Erik ibland.
Före hemresan stod de i hotellets vestibul
och väntade på bussen till flygplatsen.
Den dröjde, och Erik bad Nisse fråga portieren,
varför den aldrig kom.

Erik Vad säger han?
Nisse Han säger, att han inte vet, när bussen
kommer.
Erik Vad säger han nu då?
Nisse Han säger, att den alltid är försenad,
och att man aldrig kan veta, när den kommer.

CD 7

Erik Fråga honom, om man inte kan åka med någon annan buss?

Nisse Nej, det står här i broschyren, att man inte kan det.

Erik Ja, men tänk om den här bussen inte kommer alls! Vi har inte lång tid på oss nu.

Nisse Äh, det ordnar sig! Vi väntar ett par minuter till.

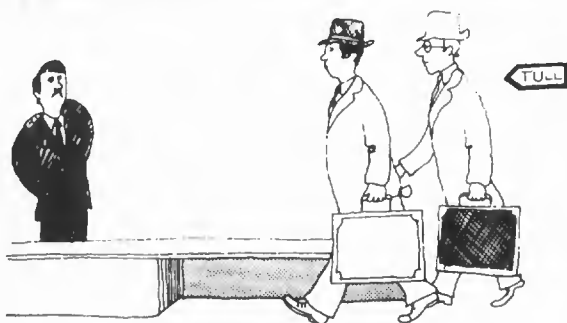
Till slut blev de rädda, att de inte skulle hinna med planet, och eftersom bussen inte kom i tid, tog de en taxi.

71

Sjuttioförsta texten

Ankomst till Arlanda:

Del 1

När planet från Hamburg hade landat på Arlanda, gick Erik och Nisse genom passkontrollen och fick stämplat i passen.

Sedan hämtade de bagaget från rullbandet i ankomsthallen.

Erik tog sin väska och gick med något nervösa steg mot tullkontrollen.

Han hade köpt en flaska för mycket ombord på planet men gick ändå på den gröna sidan.

En tulltjänsteman stoppade honom och frågade, om han hade något att förtulla.

Erik sade, att han bara hade en limpa cigaretter och en flaska whisky.

Tulltjänstemannen tittade misstänksamt på honom men lät honom passera.

72

Sjuttioandra texten

Ankomst till Arlanda:

Del 2

Greta och Karin och hennes pojkvän Göran hade kommit för att möta Erik och väntade på honom på andra sidan kontrollen.

Erik kände sig fortfarande generad, när han gick fram mot dem.

De ville genast veta, hur resan hade varit, och vad han hade gjort i Tyskland.

Men Erik var trött och sade till dem att lugna sig lite.

— Vi kan väl ta en kopp kaffe i kafeterian först? föreslog han.

Medan Göran hämtade bilen, som han hade parkerat långt därifrån, började Erik berätta.

Han hade handlat allt de hade bett honom om.

Han hade haft ett bra hotellrum,

men han hade inte sovit särskilt bra,

för han hade ätit och druckit mer än han var van vid.

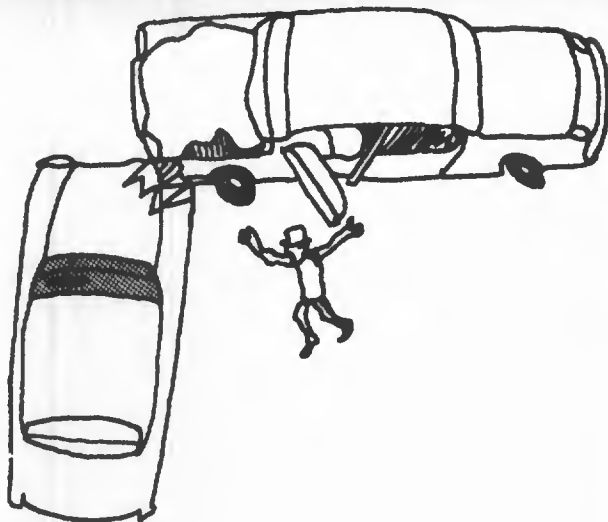
Han hade faktiskt arbetat ganska mycket också och lyssnat till många intressanta diskussioner,

även om han inte hade förstått så mycket av dem.
Han hade ju glömt tyskan!
Sedan ville han veta, hur familjen hade haft det,
medan han hade varit borta.
Hade de saknat honom?
Greta försäkrade, att de var glada,
att han var hemma igen.
Och Karin sade, att allt hade varit som vanligt.
Hade han verkligen trott något annat?

73

Sjuttiotredje texten

En bilolycka

Mats har varit på fackföreningsmöte.

Han är på dåligt humör, för mötet gav inget resultat,
och han grälade med Ann, innan han åkte hemifrån.
Hon tycker nämligen, att han är borta alldeles
för mycket.

Är det inte fotbollen, så är det facket.

Efter mötet gick de andra till en pub,
men Mats vågade inte följa med,
han hade dåligt samvete.

Nu sitter han alltså i bilen på väg hem.

Då händer det!

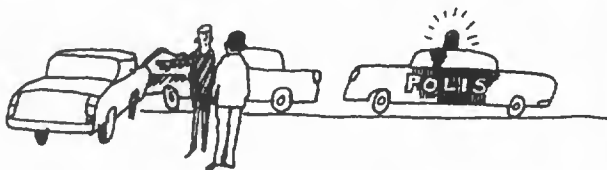
Från höger kommer en mörkblå Volvo,
och innan Mats hinner bromsa,
har han kolliderat med den.

En arg bilist rusar ut ur Volvon och skriker åt Mats,
som inte vet, vad han ska säga.

Han är lite chockad: Hur kunde det hända?

Varför lämnade han inte bilen hemma i garaget?

Vad ska Ann säga?

På trottoaren står de som såg kollisionen
och berättar för alla, som vill höra på,
hur olyckan gick till.

Och på gatan står en lång kö av bilar med irriterade
bilister, som alla tutar och vill fram.

Efter en stund kommer en polisbil.

En polis dirigerar om trafiken,
och en börjar anteckna bilnumren.

Och sedan börjar ett pinsamt förhör.

74

Sjuttiofjärde texten

Polisförhöret

Polisen Kan jag få se körkortet?

(Mats blir kall över hela kroppen. Han minns plötsligt, att han bytte kläder, innan han åkte hemifrån, och nu är plånboken kvar hemma.)

Mats Jag har tyvärr glömt det hemma.

Polisen Det var illa, det. Och registreringsbeviset är förstås också hemma?

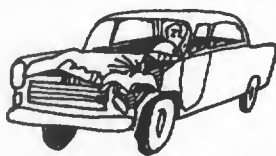
Mats Ja, jag är rädd för det.

Polisen Kan ni blåsa i den här ballongen?

(Mats blåser, och han är ganska glad, att han inte gick med gänget på puben. Han tänker på, att det kan bli dryga böter och kanske fängelse, om man kör bil med alkohol i kroppen. Det räcker med, att han måste betala för, att han inte har körkortet med sig.)

Polisen Ja, det ser ju bra ut. Det var tur för er, att ballongen inte blev grön.

— Och hur gick det här till?

Bilen har fått en smäll.

Mats Jo — jag kom den här gatan rakt fram, och i korsningen kom Volvon från vänster.

Polisen Jaså. Den kom från vänster?

Mats Nej, från höger var det visst. Men jag såg faktiskt inte någon bil, förrän det var för sent.

Polisen Såg ni ingen bil? Men ni är ändå säker på, att den kom från höger?

Mats Ja, det är jag. — Men då hade han förstås förkörsrätt ...

Polisen Just det. Men ni satt väl i andra tankar?

Mats Jag är verkligen ledsen, konstapeln.

Jag hoppas, att min försäkring täcker alla skador.

Polisen Vi kommer att höra av oss. Ni kanske har en klarare bild av vad som hände, när ni kommer inför domstol. Adjö.

(Mats suckar lättad, när polisen går för att förhöra den andra bilisten och ta upp namn på vittnen.

Bilen har fått en ordentlig smäll, men Mats lyckas ändå starta motorn. Han kör långsamt och försiktigt hemåt. Han är glad, att han har klarat sig.)

75

Sjuttiofemte texten

Fotboll

Fotboll är en av de populäraste sporterna i Sverige. Ingen vet väl, hur många fotbollsspelare det finns, men man spelar runt om i landet på företag, fabriker, kontor m.m. och naturligtvis också i de högsta divisionerna.

Varje större fabrik eller kontor deltar med ett eller flera fotbollslag i korpserien.

Fabriken, där Erik och Mats arbetar, har ett lag i en av de högsta serierna.

I laget finns spelare från alla avdelningar inom fabriken.

Mats spelar i kedjan och har gjort rätt många mål under vårsäsongen.

Under sommaren gör man ett uppehåll, innan höstsäsongen börjar.

Erik är inte lika rörlig som förr, då han spelade i försvaret.

Han har i stället blivit lagledare och ser alla matcher, som laget spelar.

76

Sjuttiosjätte texten

Efter matchen

Idag är det torsdag, och alla på fabriken är besvikna. Igår spelade man mot det bästa laget i serien och förlorade med 8 (åtta) – 1 (ett), deras största förlust på flera år.

Mats gjorde det enda målet en kvart före full tid, men det räckte förstås inte.

Alla undrar, hur det kunde gå så dåligt för dem.

På rasterna hör man de vanliga bortförklaringarna:

- Domaren var dålig.
- Våra bästa spelare var inte med.
- Åtminstone två av målen var offside.
- De spelade ojust.

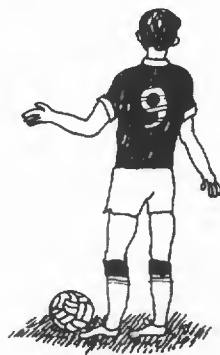
Eller:

- Vi hade motvind hela matchen.
- Det blåste från sidan.
- Planen lutade åt höger.
- Bollen var rund.

77

Sjuttiosjunde texten

Mats drömmer.

I drömmen kan det gå bättre!

På natten drömmer Mats, att det är fotbollsmatch.

Det är match i allsvenskan mellan AIK

och Djurgården. In på planen springer Mats själv!

Publiken hurrar, och alla undrar, vem den nya spelaren i AIK är, han som har nummer nio på ryggen.

Redan i sjätte minuten dribblar han bollen förbi motståndarna och skjuter stenhårt i mål. 1-0 (ett-noll). Publiken jublar av glädje.

I artonde minuten får han en passning från vänster och skjuter mellan benen på Djurgårdens målvakt. 2-0 (två-noll).

I andra halvlek ökar Mats till 3-0 (tre-noll) och 4-0 (fyra-noll).

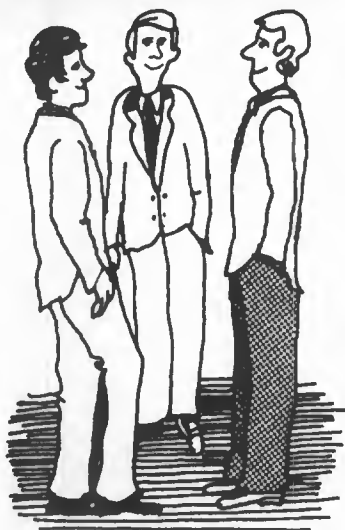
Men alldeles före slutsignalen blåser domaren i sin pipa och går fram mot Mats och skriker hans namn.

Mats är orolig, men så märker han, att domarens
pipa låter som hans egen väckarklocka.
Och domarens röst liknar Anns.
Mats, det är dags att gå upp nu!
Ja ja! Jag måste bara drömma färdigt först.
Han blundar och försöker uppleva samma stämning
igen, men nu är drömmen annorlunda.
Han står ensam på fotbollsplanen.
Publiken har gått, och matchen är slut.
Förbannade klocka! mumlar han för sig själv.
Då ser han resultattavlan. 4–0 (fyra-noll) till AIK!
Han ler belåtet. Debutmatch i allsvenskan och fyra
mål: Det är inte dåligt!

78

Sjuttioåttonde texten

Tjänare!

Mats Nämen tjänare, Rune! Hur står det till?

Rune Bara bra. Och själv då?

Mats Det är synd att klaga. Och frugan mår bra?

Rune Ja, men hon var lite krasslig förra månaden. Hon hade visst en släng av influensan.

Mats Men titta! Där kommer Berra! Tjäna Berra! Hur är läget?

Bertil Under kontroll. Och du själv?

Mats Det knallar och går.

Bertil Hej Rune! Hur lever livet med dig? Det var inte igår vi sågs.

Rune Nej, det var ett tag sedan. — Jodå. Det är ganska hyfsat, får man väl säga. Hördu, såg jag inte i tidningen härom veckan, att du hade gift dig?

Bertil Jo, jag blev fast till slut.

Ni får väl komma upp och hälsa på gumman och mig. — Nej, hör ni. Nu måste jag kila. Vi hörs!

Rune Ha det så bra! Och hälsa frugan!

Bertil Ja, det ska jag göra. Ring någon gång!

CD 8

Jag står i katalogen.

Mats Ja, jag måste också sticka. Vi ses!

Rune Ja, det gör vi. Hej då!

79

Sjuttionionde texten

Personligt

Maria och Åke är hemma hos sin vän Lars. Han har bott ensam i flera år nu, men tidigare var han förlovad med en flicka, som lämnade honom för en amerikan. De brukar skoja med varandra om, att Lars ska sätta in en annons i tidningen för att få kontakt med en ny flicka.

Åke Se här Lasse! Här finns ju flera sidor med äktenskapsannonser idag. Lyssna nu!

“Finns du, den rätte mannen för mig?

Jag är en ensam flicka på 25 (tjugofem) år, som söker en lugn, rökfri och barnkär man med ordnad ekonomi.

Jag är intresserad av hemmakvällar, bilturer och skogspromenader.

Svar till ‘Kanske du och jag’.”

Maria Men det är ju omöjligt. Lasse röker ju som en skorsten!

Ake Den här då, Lasse? Hör här!

“Ordentlig man sökes av 28-årig (tjugoåttårig) kvinna. Jag är mörkhårig och slank och har ett fördelaktigt utseende. Mina intressen är: barn, hundar, litteratur och musik. Du får inte röka eller dricka sprit. Svar till ‘Jag väntar’.”

Lasse Är alla så tråkiga?

Ake Nej då. Här har vi henne!

“Jag är en barnslig, oekonomisk tjej. 24 (tjugofyra) år och ganska ful – men inte tråkig, hoppas jag. Jag röker och tar ett glas ibland, och jag tycker inte om att gå i skogen. Du kan vara lång och blond eller kort och mörk, bara du har humor och tålamod, för jag är ganska envis. Svar till ‘Hopplös’.”

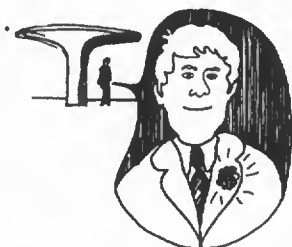
Maria Toppen! Skynda dig att svara nu!

Lasse Nej, jag skulle aldrig våga skriva till en flicka så där. Och sedan ska man träffas vid Stureplan och ha en röd nejlika i knapphålet.

Nej, jag törs inte!

Ake Jodå. Vi ska hjälpa dig att skriva. Har du en penna?

Maria Här är en. Det är bäst att smida medan järnet är varmt.

Lasse har en nejlika i knapphålet.

80

Åttionde texten

Lasses brev

Här är brevet, som Lasse skickade till slut.

Stockholm i juli 1976*

Kära hopplös!

När jag läste din annons, förstod jag genast, att det var mig du menade. Din beskrivning stämde precis. Lång och blond eller kort och mörk. Så ser jag ut. Och så röker jag. Bra, va?

Och jag hatar skogen. Vi kan sitta tillsammans och röka och besvara kravbrev. Jag är nämligen lika oekonomisk som du, dvs (det vill säga) jag har inga pengar alls.

Just nu arbetar jag som brevskrivare, men om någon minut är jag arbetslös igen.

Men jag lever på hoppet!

Mitt namn är Lasse Nygren. Jag har bott i Stockholm de senaste femton åren, men jag

kommer från Norrköping. Och det hörs!
Jag bor i en etta i ett rivningshus och blir väl
utflyttad till någon förort så småningom.
Jag väntar på att få ett svar från dig.
Det är det enda jag gör.
Men hur avslutar man ett sådant här brev?
Jag försöker så här:

Puss och kram
Lasse

*Stockholm i juli nittonhundrasjuttiosex

81

Åttioförsta texten

Vardagsproblem

ett lys

När man lever ihop och träffas varenda dag,
 kan det hända, att man går varandra på nerverna.
 Ofta är det småsaker man retar upp sig på.
 Till exempel att sängen är obäddad,
 eller att fönstret inte är stängt,
 fastän det är svinkallt ute,
 att toaletten är upptagen för länge,
 eller att lyset är tänd i ett rum, där ingen är.
 När man kommer hem, är våningen ostädad,
 och kläder och gamla tidningar ligger
 omkringströdda överallt.
 Mjölken har stått kvarglömd på köksbordet
 hela dagen, och diskhon är full av odiskade
 tallrikar och glas.

I stekpannan ligger en bränd biff från igår.
 Någon är försenad till middagen eller tar med sig
 oväntade gäster hem, och när all maten är uppäten,
 kommer fler objudna gäster och ringer på.
 Då gäller det att ha sinne för humor!

82

Åttioandra texten

Ja, se karlar!

När Mats kommer hem efter fotbollsmatchen på lördagseftermiddagen, går han in i vardagsrummet utan att ta av sig skorna. Han sätter på teven och sjunker ner i sin favoritfåtölj. Då kommer Ann in med en kasse full med tvätt.

Mats Hej. Jag kom just in. Var har du varit?

Ann Vad tror du? Ser du inte, att jag har tvättat? – Men herregud, så det ser ut i tamburen! Har du inte märkt, att det är städad härinne? Att golvet är nytvättat, till exempel?

Mats Jaha.

Ann Då kunde du väl ha tagit av dig dina våta skor, innan du kom in?

Mats Å, förlåt. Jag var bara så trött.

Och programmet började precis, när jag kom in.

Ann Tror du inte, att jag är trött då?

Jag, som har tvättat dina kläder och städad hela våningen! Och så har jag skurat golven och vattnat

en sko

blommorna och piskat mattorna, medan du bara har roat dig!

Mats Jösses!

Ann Nu får du laga maten i kväll.

Jag går ner och manglar lakan och handdukar.

Jag hoppas, att maten är färdiglagad, när jag kommer upp.

Mats Fruntimmer! Inte en sekund får man vara i fred.

83

Åttiotredje texten

En resa till Finland

en bastu

En dag i början av september läste Erik en annons i tidningen om en billig tvådagarsstur till Finland, och nu ska hela familjen utom Karin resa till Åbo, eller Turku som det heter på finska.

Tidigt på morgonen beger de sig till hamnen för att gå ombord på en av de stora Finlandsbåtarna. De har ingen hytt, eftersom de reser på dagen, men det finns salonger att sitta i och vilstolar överallt på däck.

Om man vill, kan man äta lunch i matsalen, ta ett glas i baren, köpa billig sprit och choklad och billiga cigaretter eller ta ett bad i saunan, eller bastun som det heter på svenska.

Familjen Olsson börjar med matsalen.

Där har de beställt bord till första lunchen.

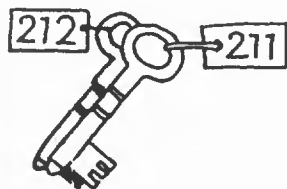
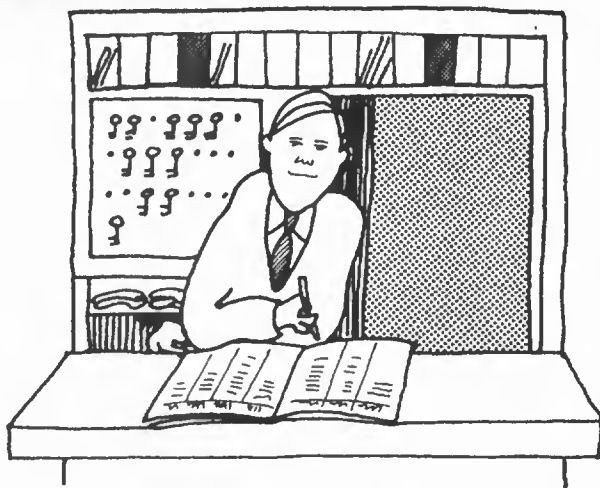
Man serveras inte vid borden, utan var och en får själv gå och hämta maten vid ett långt bord, där allt står framdukat – ett sk (så kallat) gående smörgåsbord.

Det finns hur många rätter som helst:
köttbullar, prinskorv, Janssons frestelse, sill,
sill och åter sill.
Omeletter, skinka, lax och sallader.
Och allt detta är bara förrätter.
Sedan finns det varmrätter också.
Och efterrätt för dem som vill ha,
för alla får äta så mycket de orkar.
Efter tio timmar är de framme i Åbo.
Det har varit en lång resa och det är skönt
att få gå i land.
Som tur är, är det inte långt till hotellet,
där de ska bo.

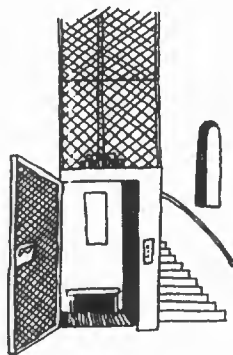
84

Åttiofjärde texten

På hotellet: Del 1

nycklar

en hiss

Erik Goddag. Ni talar svenska, eller hur?

Portieren Javisst. Här talar vi både finska och svenska.

Erik Vi hade reserverat ett dubbelrum och ett enkelrum.

Portieren Hur var namnet?

Erik Olsson.

Portieren Jaha... Jodå! Här har vi det. Ett dubbelrum och ett enkelrum för en natt, lördagen den tionde.

Erik Det finns väl dusch på rummen?

Portieren Ja. I dubbelrummet finns det ett stort badrum och i enkelrummet en toalett med dusch. Får jag be er skriva in er i den här liggaren?

Erik Namn och adress?

Portieren Ja tack. Och nationalitet.

Erik Det står yrke här. Ska det fyllas i?

Portieren Ja. Eller titel, om ni så vill.

“Herr” går bra annars.

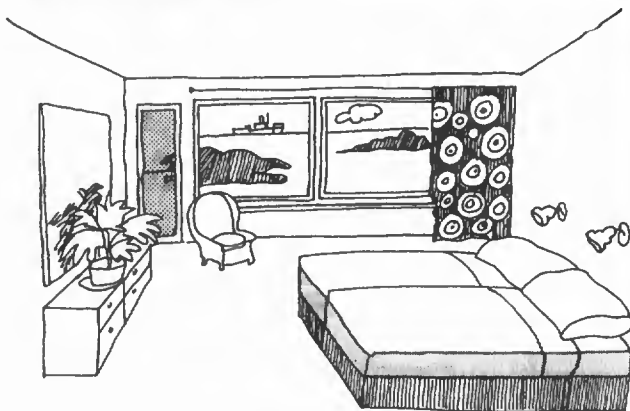
CD 8

– Tack så mycket. Här är nycklarna.
Dubbelrummet ligger på andra våningen och
enkelrummet på fjärde.
Hissen är runt hörnet till vänster.

85

Åttiofemte texten

På hotellet: Del 2

Familjen tar hissen upp till andra våningen,
där Erik och Greta stiger ur.
Johan fortsätter två våningar till.
Greta låser upp dörren till rum nummer 28
(tjugoåtta), och de stiger förväntansfulla in genom
dörren.

Greta Vilket stort rum! Och vilka sköna, breda
sängar! Och vilken utsikt! Man kan se havet!

Erik Ja, det verkar vara ett rent och snyggt
hotell. Men så kostade det ju också.

Greta Nu tar jag och packar upp, och sedan ska
jag gå upp till Johans rum och hjälpa honom att
packa upp och hänga in kläderna i garderoben.
Har du sett var vår garderob finns?

Erik Ja, den är ute i hallen.

När Greta knackar på dörren till Johans rum,
ligger Johan på sin säng och sover.

Han gick och lade sig så fort han kom upp på sitt rum, för han var så trött efter den långa resan, att han knappt kunde hålla ögonen öppna.

Greta Har du packat upp ännu?

— Va! Ligger du här och drömmar?

Vi tänkte gå och äta en bit mat om en liten stund. Du är väl hungrig?

Johan Mmmm.

Greta Jag hänger dina ytterkläder här på kroken utanför duschrummet, så kan du lägga dina underkläder i byrålådorna sedan. Och ta en dusch! Du känner dig säkert piggare.

Johan Jaja, ta det lugnt. Vi ska ju bara stanna en dag!

Greta Kom ner till oss, när du har duschat, så går vi tillsammans till matsalen.

Vi bor i nummer 28 (tjugoåtta).

När Greta kommer tillbaka till rum nr 28 (tjugo-
åtta), ligger hennes man på sin säng och sover djupt.
— Ja, se karlar! De är sig lika, gamla som unga,
suckar hon.

86

Åttiosjätte texten

Kväll i Åbo

Greta väcker Erik och de klär om sig medan de väntar på sin son.

Greta har en ny klänning och nylagt hår.

Hon var hos hårfrisörskan igår.

Erik har sin gamla kostym, men den har varit på kemtvätt.

De åker ner till hotellets matsal för att äta middag, men de åt så mycket på båten, att ingen av dem orkar mer än en enkel varmrätt.

Det har dessutom blivit ganska sent, och de vill hinna se litet av stadens nattliv, kanske gå på bio eller teater eller se någon rolig revy. Och ta ett glas öl på någon pub efteråt.

Men det blir varken bio eller teater, för de kommer för sent till bion, och på teatern är alla biljetter slut.

I stället går de omkring i stadens centrum och tittar på folk och i skyltfönster.

87

Åttiosjunde texten

Frukost på rummet

Nästa morgon vaknar Erik av att telefonen ringer.
Han svarar yrvaket.

Erik Hallå. Vem är det?

Växeltelefonisten Godmorgon. Det är från växel.
Ni beställde väckning till klockan åtta, eller hur?

Erik Gjorde jag? Javisst, ja! Tack så mycket...
Vänta! Vi skulle vilja ha upp litet kaffe på rummet.
Går det bra?

Växeltelefonisten Då får ni ringa rumsservice.
Det är nummer 11 (elva).

Erik Tack.

(Erik ringer rumsbetjäningen.)

En kvinna Rumsservice.

Erik Ja, godmorgon. Det här är från rum 28
(tjugoåtta). Skulle vi kunna få upp lite frukost
på rummet?

Rumsservice Ja. Vi har en liten och en stor
frukost att välja på.

Erik Då tar vi två små. — Skulle ni kunna gå upp till rum 47 (fyrtyosju) och servera en liten frukost till vår son också.

Rumsservice Tre liten frukost, två till rum 28 (tjugoåtta) och en till nr (nummer) 47 (fyrtyosju). Ska det vara te eller kaffe?

Erik Kaffe till oss och te till vår son.

Rumsservice Ja, då kommer vi upp strax.

88

Åttioåttende texten

På staden

En timme senare står alla tre utanför hotellet.
 Vad ska de göra först? Museerna är inte öppna ännu,
 så de går till torget och tittar på torghandeln.
 Vilken färgprakt!
 Gula bananer och meloner, röda tomater,
 gröna äpplen och gurkor, blåbär och plommon.
 Rosor, röda och gula, nejlikor av alla kulörer.
 Och vilka dofter!
 Blommor, frukt och bär, grönsaker, nyfångad fisk,
 varma piroger och korvar.
 En bit från torget ligger saluhallen.
 Dit går de för att köpa korv och rökt skinka och ost
 som är billigare i Finland än i Sverige.
 Och godare, tycker många.
 Sedan måste de gå tillbaka till hotellet för att packa
 och betala räkningen, eftersom man måste lämna
 rummen senast klockan ett.
 På eftermiddagen hinner de gå runt på några museer,
 besöka slottet och titta på domkyrkan,

CD 9

innan båten går klockan sex.

Greta tycker att det ska bli skönt att vila fötterna, och Johan längtar hem, men Erik är på gott humör och ser fram emot det stora härliga smörgåsbordet!

89

Åttionionde texten

Lasses nya jobb

Lasse, Marias och Åkes vän, har äntligen fått ett arbete.

Efter sju månaders arbetslöshet har han fått jobb som tidningsutbärare.

Därför måste han stiga upp tidigt på morgnarna numera. Redan klockan fyra ringer telefonen.

Lasse har nämligen beställt telefonväckning, eftersom han inte vaknar av väckarklockan.

Det hinner ringa många signaler, innan han kommer upp ur sängen.

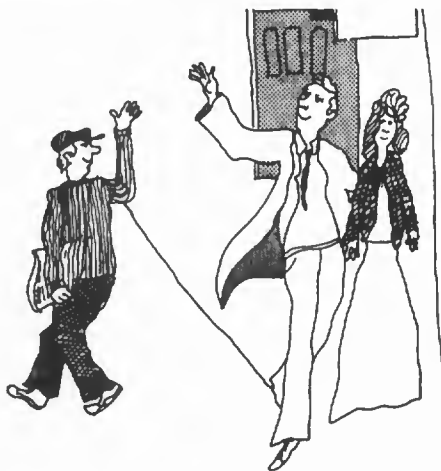
Och han behöver svart kaffe och minst ett par cigaretter, innan han känner sig som en människa igen.

Nu på sommaren är det redan ljus, när han ger sig ut.

Solen har gått upp och fåglarna sjunger i kvarteret.

Men när det mörknar igen framåt hösten, tänker Lasse byta jobb.

Det är tröttande att springa upp och ner för alla trappor – men han får bra kondition på köpet, förstås.

På sin väg från port till port möter han många olika slags människor.

Han hade aldrig trott, att så mycket folk var ute så dags.

Skiftarbetare, som skyndar hemåt, trötta efter nattskiftet.

Patrullerande poliser, som kontrollerar, att allt är lugnt.

Taxichaufförer, som väntar på körningar.

Renhållningsarbetare, som sopar gator och tömmer papperskorgar.

Människor, som kommer hem från fester och krogar, skrattande och småberusade.

De morgonpigga, som är ute med hunden eller bara tar en stärkande promenad, innan arbetsdagen börjar.

Och från bagerierna kommer den frestande doften av nybakat bröd.

När tjänstemännen kommer springande till tunnelbanan med sina portföljer under armen, är Lasse på väg hem för att sträcka ut sina värkande ben i sängen ett par timmar till.

90

Nittionde texten

Ska vi gå på bio?

Aftonbladet ligger i fåtöljen.

Åke Vad ska vi göra i kväll?

Maria Kan vi inte gå på bio? Det var så länge sedan vi såg en bra film. På teve är det ju bara repris.

Åke Ja, men hemma får man i alla fall vara i fred. Och inga hattar skymmer utsikten.

Maria Hattar! Det är väl ingen som har hatt idag!

Åke Nej, det kan väl hända. Men blir man hungrig hemma, kan man ju gå ut i köket och ta en macka och en öl. Det kan man ju inte på en biograf.

Maria Nej, men jag saknar atmosfären och ljudet och färgerna.

Det är inte samma sak att titta på en teveapparat, även om det är en färgteve.

Åke OK, jag ger mig. Har du någon kvällstidning i närheten?

Maria Aftonbladet ligger där bakom dig i fåtöljen.

Åke Nöjessidorna står sist, va? Det är visst flera år sedan jag tittade på bioannonserna.

– Här har vi det! Teater... Vad många teatrar det

finns! Ska vi inte gå och se en pjäs i stället?

Maria Nej, man måste beställa biljetter så långt i förväg. Jag tror nästan alla pjäser är utsålda.

Åke Ja, det står faktiskt utsålt i alla annonser. — Men här har vi bioannonserna! Ska vi se en äventyrsfilm eller en djup film?

Men du kanske vill se en romantisk film?

Maria Ja, det vill ju alla kvinnor, eller hur?

Åke Nej, nu ska vi inte bråka! Hör du, jag vill se en underhållningsfilm. — Eller den där thrillern.

Vad var det den hette nu igen?

Maria Mordet på Orientexpressen.

Åke Just det. Den var det. Ringer du och beställer?

Maria Ja. Vilket nummer är det?

Åke 34 01 00 (trettiofyra, noll-ett, noll-noll).

91

Nittioförsta texten

Åke, militär och civil

Han började med statistik och sociologi.

När Åke hade fyllt 19 (nitton), blev han inkallad till militärtjänstgöring.

Så fort han hade slutat skolan i maj 1968 (nittonhundrasextioåtta), måste han inställa sig vid regementet i Östersund.

I tretton månader låg han "i lumpen" och vantrivdes hela tiden med livet i det militära.

Han bara längtade efter att själv få bestämma över sitt liv.

När militärtjänstgöringen äntligen var över i augusti, åkte han direkt till Stockholm och skrev in sig vid universitetet.

Han hade tänkt studera samhällsvetenskapliga ämnen, så han började med statistik och sociologi.

Det gick långsamt i början, men efter några terminer hade han lärt sig att planera studierna.

I mars förra året tog han sin examen.

Då visste han inte, vilket yrke han skulle välja.

Han läser platsannonserna.

Och det var svårt att få arbete, eftersom det var lågkonjunktur.

Han var arbetslös ett par månader, men i höstas fick han äntligen jobb som lärare i en skola söder om Stockholm.

Han undervisar i samhällskunskap på grundskolans högstadium och i ekonomi på gymnasiets E-linje.

Det är ett bra jobb på många sätt och Åke trivs ganska bra med det.

Han har en hygglig inkomst och långa lov – sommar- och vinterlov och lov på julen och påsken. Men klasserna i hans skola är stora och han önskar, att han hade mer tid för varje elev.

Dessutom är han bara anställd som vikarie och kan inte få någon ordinarie tjänst.

Därför vill han söka ett annat arbete.

Den senaste månaden har han läst platsannonserna i tidningen varje morgon, innan han går till jobbet.

92

Nittioandra texten

Finns det något arbete
idag?

Vid frukostbordet läser Åke annonserna under rubriken Arbetsmarknaden.

Maria Nå, vad står det i tidningen idag?
Finns det några lediga platser?

Åke Ja, det är klart! Det finns massor –
men ingenting som passar mig.

Maria Är du säker på det? Låt mig se!
Titta här till exempel:

“Vi söker en kamrer. Den sökande ska ha
ekonomisk utbildning och goda kunskaper
i engelska. Upplysningar lämnas av...”

Åke Ja men jag vill väl inte bli kamrer!
Dessutom är det dålig lön.

Maria Det här då?

“Sveriges Verkstadsförening söker nya
medarbetare... Ansökan sänds till
Personalchefen...”

Åke Jo, jag har funderat lite på att svara på den.

Maria Och den här!

“Vi behöver en försäljare. Lämplig ålder 23–30 (tjugotre till trettio) år. Har du intresse och erfarenhet av försäljning? Kan du ansvara för pengar? Då kan du vara rätt man för ett mycket lönande och trevligt arbete. Kontakta Lars Erik Nilsson tel 08/25 75 93 (noll-åtta/tjugofem, sjuttiofem, nittiotre).

Åke Hördu du! Har jag någon erfarenhet av försäljning?

Maria Nej, det har du ju inte, men du kan väl försöka. — Vad säger du om den här?

“Avdelningschef söks för omedelbar anställning. ... Svar med löneanspråk till...”

Åke Är du inte klok?

Jag har ju inga kvalifikationer för ett sådant jobb!

Nej, det är nog ingen idé att läsa annonser.

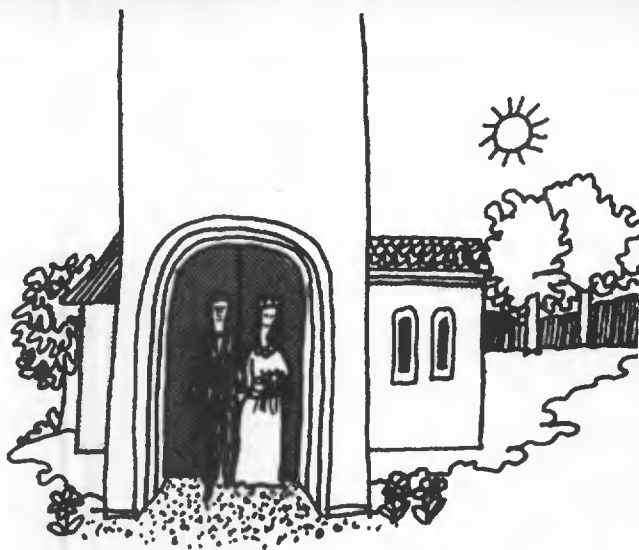
Jag får gå till arbetsförmedlingen i stället.

Maria Men gör det då! Du bara pratar!

93

Nittiotredje texten

Bröllop i en kyrka på
landet

en stor släkt

Det var för några år sedan.
Åkes och Anns äldsta bror Kalle skulle gifta sig.
Han ville egentligen inte: han tyckte, att det räckte
att man tyckte om varandra för att flytta ihop.
Inte behövde man väl ha papper på det också?
Men hans fästmö Gunvor hade alltid drömt om att
gifta sig i en kyrka på landet en underbar sommardag.
Och som ni förstår blev det som hon ville!
Deras föräldrar var nervösa förstås.
Redan flera månader före bröllopet hade de börjat
planera.
Eftersom Gunvors föräldrar hade det största huset
bestämdes det att festen skulle äga rum där.
Om vädret var vackert, skulle man duka utomhus.
Både Kalle och Gunvor hade en stor släkt och alla
mostrar och fastrar, morbröder och farbröder,
kusiner, farföräldrar och barnbarn måste bjudas.
Kalle hade hyrt en frack och Gunvor hade köpt
en vit brudklänning med lång slöja.

Den lilla kyrkan som knappt brukade vara halvfull vanliga söndagar med högmässa fylldes dagen B som i bröllop till sista plats av vänner och bekanta, släkt och nyfikna.

Och så spelades bröllopsmarschen upp.

(musik)

“Tager du, Karl Edvard Linder, denna Gunvor Birgitta Svensson till din äkta maka att älska henne i nöd och lust?” Ett tydligt “Ja!” blev svaret på prästens fråga men Gunvors svar hördes nästan inte. Det var mycket vackert det hela.

Knappt ett öga var torrt.

När vigseln var över och brud och brudgum kom ut på kyrktrappan, dränktes de nästan i risgryn. Bröllopgästerna kördes i bilkaravan till bondgården, en dryg kilometer från kyrkan, och sedan började en fest, som sent skall glömmas i bygden.

Vid långa bord ute i trädgården serverades väldiga mängder mat och dryck.

Det skålades och sjöngs och hölls många och långa tal till de nygifta, tills musikkapellet spelade upp till dans och fick alla att mödosamt resa sig från borden. Efter några danser försvann brudparet.

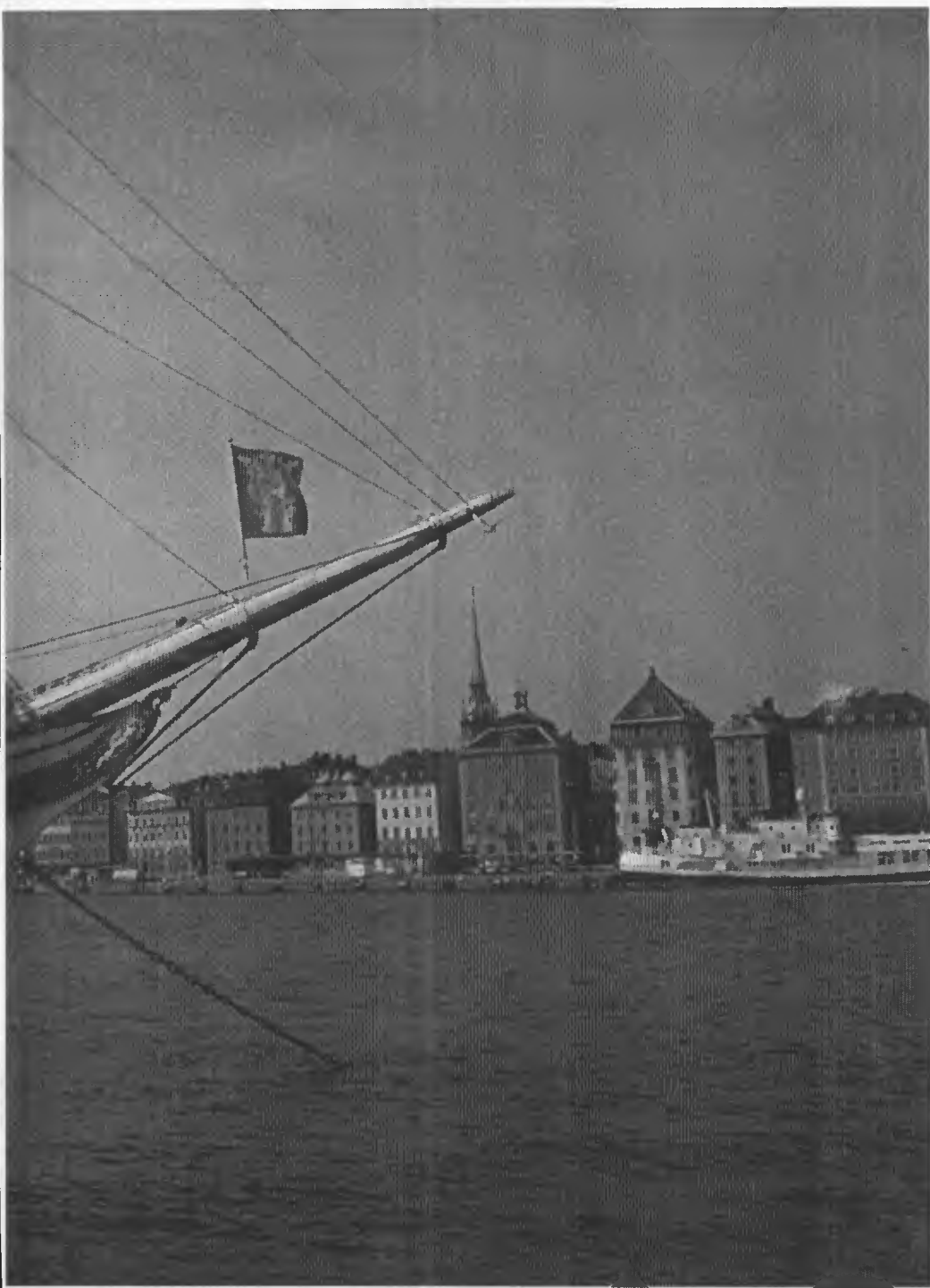
De skulle iväg på bröllopsresa eller smekmånad som den också kallas.

Men långt efter det att brudparet lämnat festen, satt de sista gästerna kvar i den ljusa sommarnatten och lät sig svalkas av såväl dryck som vacker musik.

ett bröllop

94

Nittiofjärde texten

Samtal om religion

Ann Hör du Mats! Vad är det för några som sjunger därborta? De har så konstiga kläder på sig.

Mats Det är väl någon religiös sekt. Från Indien kanske.

Ann Är det dom som det har skrivits så mycket om i tidningarna?

Mats Nej, det här är en annan rörelse.

Ann Det var visst ett program på TV förra veckan, som handlade om den nya väckelsen.

Mats Ja, det verkar som om moderna människor har ett behov av... ja, hur ska jag säga?

Ann Något att tro på, menar du?

Mats Ja, ungefär. Något att hålla sig till. Jag tror att många känner sig rotlösa i dagens samhälle.

Ann Ja, det är nog sant. Jag saknar ibland söndagarna på landet, när man gick i kyrkan.

Inte så mycket för predikan och psalmerna som för stämningen. Och ibland sade väl prästen ett och annat ord som var värt att tänka på.

Mats Nuförtiden går folk i kyrkan bara vid bröllop och dop – och begravning, förstås. Förr samlades folk på kyrkbacken efter högmässan, och man kunde träffa människor från byn.

Ann Ja, de kontakterna finns inte längre. Tänk, vi har bott här i nästan tio år, och hur många känner vi egentligen?

Mats Ja, jobbkompisarna, förstås, och några grannar.

Ann Åja, du ska väl inte klaga. Du har ju både fotbollen och facket, men vad har jag? Slakten!

Mats Hör du, när man talar om trollen. Därborta vid busshållplatsen står Åke!

95

Nittiofemte texten

Politikdiskussion

Mats Hur tror ni det går i valet nästa år?

Maria Ja, det blir väl socialdemokraterna som får flest röster som vanligt.

Åke Ja, men jag tror, att de borgerliga partierna får majoritet i riksdagen.

Ann Ja, det skulle kanske behövas en ny regering. Mats, hur länge har vi haft en socialdemokratisk regering egentligen?

Mats Från 1945 (nittonhundrafyrtiofem) i stort sett. Och jag hoppas, att vi får behålla den.

Eller vad tycker ni? Vilket parti tänker ni rösta på?

Åke Förra året röstade jag på Folkpartiet, men den här gången blir det nog Centern.

Jag tycker miljöfrågorna är så viktiga.

Men du Maria, du röstar väl på moderaterna som vanligt?

Ann Är du moderat?

Maria Nej, Åke retas bara. Han vet mycket väl, att jag röstar på kommunisterna.

Mats Ja, det är ju populärt bland studenterna att rösta socialistiskt. En del av dem har väl knappast sett en arbetare i verkligheten.

Maria Och hur många arbetare sitter det i regeringen från arbetarpartiet? Inte är statsministern jobbare i alla fall.

Åke Men politiker nu för tiden är födda politiker. Det är ett heltidsjobb.

Mats Ja, du har rätt. De är byråkrater först och främst. De lever i maktens korridorer, och de vet inte hur verkligheten ser ut.

Maria Jo, de vet visst hur verkligheten ser ut! De bara låtsas att de inte vet. Och framför allt era partivänner.

Mats Näe, vet du vad! Skulle ditt parti ha bättre och ärligare politiker?

Ann Måste ni alltid gräla, när ni diskuterar politik? Kan vi inte tala om något annat?

96

Nittiosjätte texten

En intervju

Eva håller på med en artikelserie om invandrarna i Sverige.

Hon har gjort intervjuer med tjänstemän på Statens invandrarverk, arbetsförmedlingen och socialbyrån, med representanter för olika fackföreningar och naturligtvis med många invandrare.

Här intervjuar hon en jugoslav:

Eva Varför kom du egentligen till Sverige?

Milan Jag hade inget arbete i mitt hemland.

Och så har jag några kompisar, som kom hit för sex år sedan. De skrev till mig om hur bra arbete de hade, och om hur mycket pengar de tjänade.

Eva Vad visste du om Sverige, innan du åkte hit?

Milan Inte mycket egentligen. Att det var kallt på vintrarna, och att skatterna var höga.

Att landet hade en socialdemokratisk regering.

Att det fanns vackra flickor här.

Eva Och hur mycket var sant?

Milan Ja, skatterna är ju höga, men det är bara, om man tjänar mycket, och man får ju en hel del för dem. Gratis skolor, gratis sjukvård — ja, nästan i alla fall, billig medicin, och billig tandvård. Och så kan man ju få bidrag.

Eva Och flickorna?

Milan Ja, de är fina, även om det kanske inte är så lätt att få kontakt med dem, som jag trodde.

Eva Klimatet då?

Milan Ingen hade berättat att somrarna var så vackra. Och nätterna. Så ljusa!

Det var verkligen svårt att somna i början.

Eva Och språket?

Milan Jag hade tur, för jag kunde börja genast på en svenskurs på min arbetsplats.

Och nu talar jag ju svenska hemma.

Men det är klart att det blir problem ibland.

Eva Tänker du stanna?

Milan Jag vet inte. Jag trivs här, men jag saknar min kultur och mina gamla vänner.

I mitt land är människorna mera öppna och spontana, tycker jag.

Svenskarna är lite blyga och stela ibland.

Eva Men din fru då? Kan hon tänka sig att lämna Sverige?

Milan Det tror jag inte. Så därför stannar vi nog. Men vi kommer att åka till Jugoslavien och hälsa på då och då, det tror jag säkert.

Eva Var det svårt för dig att få jobb?

Milan Nej, jag hade arbetstillstånd och arbete, när jag kom hit. Industrin, där jag arbetar, hade brist på arbetskraft och annonserade i en jugoslavisk tidning. Men jag tror, att det är svårare att få jobb nu än det var för några år sedan.

Eva Vad tycker du bäst om i Sverige?

Milan Jag vet inte. Det är svårt att svara på. Demokratin i arbetet, lönen, naturen – och min fru, förstås.

Eva Och sämst?

Milan Jaa, att människorna är så stela och så rädda att tappa ansiktet. Man ser inte ofta en glad min i tunnelbanan.

Eva Skatterna?

Milan Ja, det är klart. Men som jag sade tidigare, så tycker jag, att man får så mycket för dem, att man inte kan klaga.

– Kanske maten också förresten.

Den är väl inte dålig men litet fantasilös.

Eva Längtar du ofta hem?

Milan Inte så ofta, men det händer.

De första veckorna här var förstås svåra, men när jag kunde så mycket svenska, att jag förstod, vad som skrevs i tidningarna och sades på radio och TV och jag kunde börja umgås med svenskar, då gick det mycket lättare.

Vem kan segla förutan vind?
Vem kan ro utan åror?
Vem kan skiljas från vännen sin,
utan att fälla tårar?

Jag kan segla förutan vind!
Jag kan ro utan åror!
Men ej skiljas från vännen min,
utan att fälla tårar.

Ack, Värmeland du sköna, du härliga land
du krona bland Svea rikes länder
och komme jag än mitt i det förlovade land
till Värmland jag ändå återvänder.
Ja, där vill jag leva
ja, där vill jag dö.
Om en gång ifrån Värmland jag tager mig en mö
så vet jag att aldrig jag mig ångrar.

31 Svenska ljud

I
Vokaler

1	lisa	6	mäta
2	lysa	7	lada
3	lusa	8	låda
4	meta	9	loda
5	möta		

II
32 Längddistinktioner

10	vit	vitt	15	bus	buss
11	vet	vett	16	tag	tagg
12	mät	mätt	17	tår	torr
13	byt	bytt	18	bot	bott
14	söt	sött			

III
33 Konsonanter

19	pil	31	kärna
20	bil	32	Järna
21	mil	33	stjärna
22	tag	34	hår
23	dag	35	rår
24	nit	36	lår
25	kal	37	bord
26	gal	38	hårt
27	ring	39	hörn
28	fila	40	karl
29	vila	41	fors
30	sil		

34 Svåra distinktioner

IV
Vokaler

42	ni ny nu	45	gata gåta
43	deg dög	46	hal hall
44	lika leka läka		

35 V
Konsonanter

47	rinna ringa	51	ton torn
48	söt tjöt sköt höt	52	mos mors
49	bod bord	53	kal karl
50	fat fart		

36 VI
Tonaccenten

54	'anden *anden
55	rätt kött råttkött

37 VII
Alfabetet

A B C D E F G H I J K L M N O P Q
R S T U V X Y Z Å Ä Ö

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t
u v x y z å ä ö

